

Ankaranın
Kavaklıdere şarabı
İstanbul merkez bayileri:
ERMİS BAKKALİYESİ
Beyoğlu Sahne sokak
ANKARA PAZARI
Taksim meydanı

AKŞAM

B. Sumner Welles dün
Cenovadan Amerika-
ya hareket etti

Sene 22 — No. 7691 — Fiati her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 21 Mart 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Fransız Kabinesi istifa etti Yeni Kabineyi teşkile memur edilen B. Reynaud bugün cevap verecek

Yeni hükûmet kim tarafından teşkil edilirse edilsin harbi zafere isâl için büyük bir gayretle çalışacak

Dün akşam neşredilen yarı resmî Alman tebliğinde de: "Bu değişiklik bugünkü vaziyeti değiştiremez. Almanya mecbur edildiği harbe, kazanıncaya kadar devam etmeğe azmetmiştir,, deniliyor

Paris 20 — Daladier kabinesi bu sabah istifa etmiştir. Başvekil, kabine azasıyla birlikte saat on buçukta Elysée sarayına gitmiş ve kabinenin istifasını Reischumhura takdim etmiştir. Reischumhur istifayı kabul ederek iki sene-denberi sarfettikleri mesaiden dolayı kabine erkânına teşekkür etmiştir. Nazırlar 11.05 da saraydan ayrılmışlardır. Saraya giden kabine azaları arasında P. T. T. Nazırı B. Jules Julien yoktu. Bu Nazır hâlen Londrada bulunmaktadı.

Reischumhur derhal istişarelere başlamış ve on biri on gece âyan reisini, müteakiben meclis reisini kabul etmiş, bundan sonra da B. Daladier ile Maliye Nazırı B. Paul Reynaud'yu kabul ederek görüşmüştür. Reischumhur yeni kabinenin teşkiline B. Reynaud'yu memur etmiştir. B. Reynaud katı cevabını yarın sabah bildirecektir.

Fransız mahafilinde yeni kabinenin kim tarafından teşkil edilirse edilsin harbi zafere isâl için büyük bir gayretle çalışacağı bildirilmektedir.

B. Reynaud'nun beyanati

Maliye Nazırı B. Reynaud, Elysée sarayından çıkarken gazetecilere beyanatta bulunmuş ve yeni kabineyi teşkile memur edildiğini söyledikten sonra: "Bu vazifeyi kabul edip etmediğimi yarın sabah Reischumhura bildireceğim." demiştir.

Paris 20 (A.A.) — B. Reynaud öğ-

Yeni Fransız Kabinesini teşkile memur edilen B. Paul Reynaud

leden sonra âyan ve mebusan meclislerine mutad ziyaretleri yaptıktan sonra Daladier ile görüşmüştür.

Reynaud yarın sabah vaidi mucibince Reischumhura cevap verebilmek üzere istişarelerine devam etmektedir.

B. Daladier kabineyi tekrar teşkil etmeği kabul etmedi

Paris 20 (A.A.) — Daladier, Radikal sosyalist partisinin parlamento grubunda izahat vererek, istifa verdikten sonra Reischumhura yeni kabineyi teşkile tekrar kendisini memur etmek istediğini fakat parlamento ananesine tevfikân bunu kabul etmemiş olduğunu söylemiştir.

Âyan ve Mebusan Meclislerinin kararları

Paris 20 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Âyan ve mebusan meclislerinin son kararları harbin daha azimli bir tarzda sevk ve idaresinin iki meclisce arzu edildiğini göstermektedir.

Mezkûr kararların siyasi hiçbir mahiyeti yoktur. Müstenkif kalanlar, âyanda olsun, mebusanda olsun çok muhtelif gruplara mensup bulunuyorlar.

Fransız gazetelerinin mütalâaları

Paris 20 — Gazeteler, kabinenin istifasına Finlandiya vakayisinin sebep olduğu mütalâasındadır. Meclis, hükûmetin kâfi derecede azimkâr hareket etmediğini görmüş, 300 mebus müstenkif kalmıştır. Intransigeant gazetesi diyor ki:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Sovyet Rusya, Fin - İsveç - Norveç ittifakına muarız

Tass ajansı böyle bir ittifakın Sovyetler aleyhinde addedileceğini bildiriyor

Londra 20 — Moskovan bildirildiğine göre Tass ajansı bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde İsveç, Norveç ve Finlandiya arasında akdi düşünülen ittifakın Sovyet — Fin sulhile kabili telif olmadığı ve böyle bir ittifakın Sovyet Rusya aleyhinde addedileceği bildirilmektedir. Tass ajansı Norveç meclis reisinin iki nutkunda Sovyet Rusya aleyhinde beyanatta bulunduğunu kaydediyor.

Norveç meclis reisi iki nutuk söylemiş de hiçbirinde Sovyet Rusyadan bahsetmemiştir. Diğer taraftan Fin Hariciye Nazırı Tanner: «Düşünülen tedafü ittifak 3 devletin bitarafılığıyla alakadardır. Bu ittifak Sovyet Rusyaya müteveccih değildir.» demiştir.

İsveç ve Norveç Hariciye Nazırları da bu tarzda beyanatta bulunmuşlardır.

İsveç Hariciye Nazırının cevabı

Stokholm 20 (A.A.) — Finlandiya, İsveç ve Norveç arasında derpiş edilen tedafü ittifak projesinin Sovyetler Birliği aleyhine müteveccih olacağına ve bunun ise Rus — Finlandiya muahedesine mugayir bulunduğuna dair Tass ajansının tebliğine cevap veren İsveç Hariciye Nazırı Günter, mezkûr tebliğin herhalde bir suitefahhüme istinat ettiğini, ittifakın tedafü mahiyette olacağını ve münhasıran melhuş bir taarruza karşı müsterek mukavemeti istihdaf edeceğini söylemiştir.

Alman gemileri Norveç kara sularını ihlâl ederse İngilizler derhal hücum edecekler

Londra 20 — Avam kamarasında beyanatta bulunan B. Dalton, Norveç karasularının ihlâlüne devam edildiği kanaatinde olduğunu söylemiştir. B. Chamberlain şu cevabı vermiştir: «İngiliz bahriyesinin, hava kuvvetlerinin, Alman harp gemilerinin Norveç karasularını ihlâl edip etmediklerini açıkça murakabede olduklarını söyleyecek vaziyette bulunuyorum. Bir tek ihlâl vakası kaydetsek Norveç karasularına girerek düşman tahsinine hücum ederiz. (Alkışlar)

Bugüne kadar tahrip edilen üç gemi ile Altmark hâdisesi müstesna olmak üzere, karasularının herhangi bir ihlâli-

ni tesbit edemedik. Norveç hükûmeti yukarıda zikredilen üç gemi vakasından ikisinin karasularında olmadığını, üçüncü vakada ise, geminin düşmanın icraatı neticesinde battığını gösteren hiçbir delil mevcut olmadığını bildirmiştir.

Kendi hesabımla, bu iddiaların doğru olduğunu zannetmiyorum. Fakat, bunlar eski hikâyelerdir. Hakta teslim ederek şurasını söylemeliyim ki, uzun zamandanberi Norveç sularının Alman harp gemileri tarafından, bizim tarafımızdan da bu suların ihlâlını haklı gösterecek bir surette, ihlâl edildiğini müşahade ve tesbit etmedik.»

(Devamı 4 üncü sahifede)

Türk - Yunan ticaret anlaşması

20 marttan itibaren bir sene müddetle merî olacak

Ankara 20 (Telefonla) — Geçen hafta şehrimizde parafe edilmiş olan yeni Türk — Yunan ticaret anlaşması tasdik edilmek üzere Vekiller Heyetine verilmiş bulunmaktadır. 20 marttan itibaren bir sene müddetle merî olacak olan bu anlaşma Vekiller Heyetinin tasdikinden çıkar çıkmaz gümrüklere tebliğ olunacaktır.

Sovyet şûrası sulh muahedelerini tasdik etti

Moskova 20 (A.A.) — Yüksek Sovyet Şûrası Fin - Rus muahedelerini tasdik etmiştir.

Alman Teslihat Nazırlığı

Berlin 20 (A.A.) — Siegfried hatını yapmış olan general Fritz Todt yeni ihdas olunan Teslihat Nazırlığına tayin edilmiştir.

Dikkatler:

Bunlar ne kelime?

Ankara haberleri arasından ibareler:

§ «... Disponibilitesi göz önünde bulundurulacak...»

§ «... Entersanjabilite hükmü...»

Bunlar da ne kelime?

Her halde beynelmîl mahiyetleri yok. Doğrudan doğruya fransızca lâflar...

Türkçenin ne güzel kökleri, ekleri diriltiliyordu. Onlar, bu gibi vaziyetlerde işimize yarayabilirdi. Meselâ «arsulus» in «arsı» başlangıcı «enter» e tekabül etmiyor muydu? Öteki kısımların da türkçeleri zaten mevcuttur. Dilimizin şahsiyetini bu gibi fırsatlarla niçin tebarüz ettirmiyoruz?

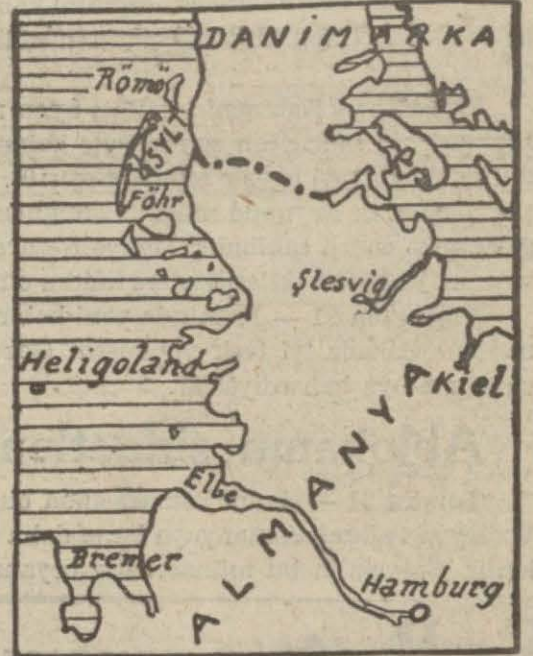
Sylt adasında birçok yangınlar çıktı

İngiliz tayyarelerinin bombardımanı büyük tahribata sebep oldu

Bombardıman tamam on buçuk saat sürdü mühimmat depoları berhava oldu

Londra 20 — Almanyanın Sylt adasındaki tayyare ve deniz üslerinin İngiliz tayyareleri tarafından bombardımanı dün akşam saat yirmide başlamış ve sabah altı buçuğa kadar on buçuk saat sürmüştür. İngiliz tayyareleri birbirini takip eden dalgalar halinde hücum etmişlerdir. Hücumu yapan ve bombalarını atan tayyareler döndü, yerine yenileri gidiyordu. Bu bombardıman Alman tayyarelerinin Scapa Flow'a taarruzlarına bir mukabeledir. Fakat Alman tayyareleri pek ehemmiyetsiz zarara sebep oldukları halde İngiliz tayyarelerinin bombaları müthiş tahribat yapmıştır.

Tayyareler hangarlara, kırsallara, mühimmat depolarına, demiryoluna ve adayı karaya bağlayan köprüye bombalar atmışlardır. Bombalar mühimmat depolarında birçok infilâklara sebep olmuş ve büyük yangınlar çıkmıştır. Şafak vakti uçan tayyareler bombardımanın sebep olduğu müthiş tahribatı görmüşlerdir. Tayyareler, bir tanesi müstesna olmak

Sylt adasının mevkiini gösterir harita

üzere, tamamen üslerine dönmüşlerdir.

Alman tayyareleri siviller üzerine bombalar atmışlardır. Halbuki Sylt

(Devamı 4 üncü sahifede)

Ecnebi limanlarına sefer yapacak Türk gemileri

Koordinasyon heyeti tarafından hazırlanan iki kararname meriyeti girdi

Ankara 20 (Telefonla) — Koordinasyon heyeti tarafından hazırlanan aşağıdaki 12 ve 13 sayılı kararname meriyete konulması Vekiller Heyetine kabul edilmiştir.

12 sayılı kararname

1 — Türk bayrağını taşıyan 150 gros tonilâtodan yukarı makinele deniz vasıtalarının (sarıncı gemiler hariç) ecnebi limanlarına sefer yapması Münakale Vekâletinin müsaadesine bağlıdır.

Bu hususta vaki olacak müracaatları tetkik ve Münakalât Vekâletine teklif etmek üzere İstanbul mintaka liman reisiğinin reisiği altında Münakalât Vekâleti ile İstanbul ticaret odası mintaka ticaret müdürlüğü deniz nakliyatı askeri komiserliği ve denizyolları işletme umum müdürlüğünden seçilecek birer mümessilden mürekkep olmak üzere İstanbul mintaka liman reisiğinde bir heyet teşkil edilir.

2 — Lüzumu halinde Münakalât Vekâleti, makinele ve makinesiz bilûmum gemilerin bu seferlerini tamamen mene salâhiyettedir.

3 — Bu kararname meriyete girme-

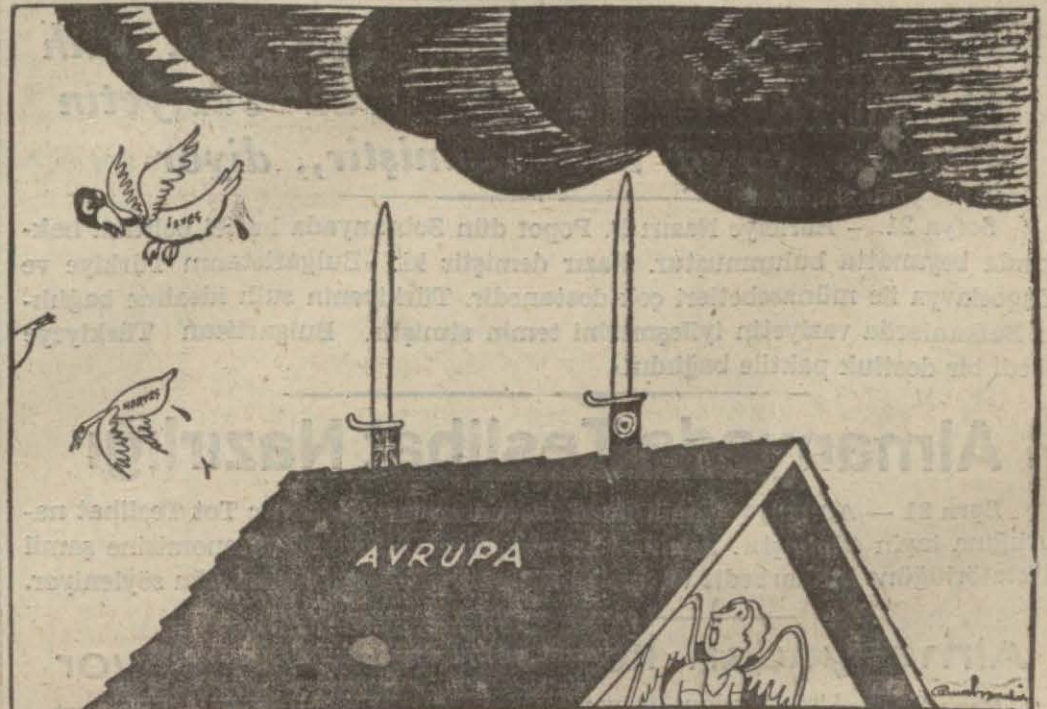
den evvel ecnebi limanlarına gitmek üzere Türkiyeden ayrılmış veya bu maksadla yüklemiş ve ecnebi memleketleri için müruriyesini almış bu kabil deniz vasıtaları yüklerini mevrit limanlarına boşaltır boşaltmaz, yüklü değillerse derhal, her hangi bir Türk limanına avdet etmeğe mecburdurlar.

Bu gemiler mutad avdet seyir hatları üzerindeki limanlar için yük alabilirler.

13 sayılı kararname

Kömür nakledilen başlıca Türk limanları arasında yapılacak nakliyata ait azami navlunlar milli korunma kanununun 36 ncı maddesindeki salâhiyete müsteniden bu kararın neşri tarihinden itibaren 15/4/940 tarihine kadar muteber olmak üzere bervechiâtı tadil edilmiştir.

Zonguldak — İstanbul tonu 225, Zonguldak — Derince ve bütün Marmara limanları 250, Zonguldak — İzmir 265, Zonguldak — Fethiye 275, Zonguldak — Mersin, İskenderun 325, Zonguldak — Samsun tonu 270 kuruş.

Bulut — Güttttttttt

Ev sahibi — Bereket versin şu paratonerlere!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Yeni Fransız Kabinesi bugün teşekkül ediyor

B. Reynaud dün gece ikiye kadar istişarelerde bulundu

Paris 21 — Yeni kabineyi teşkil memur edilen B. Reynaud dün gece saat ikiye kadar istişarelerde bulunmuştur. B. Reynaud, eski kabinede Müstemlekât Nazırı Mandel, Ziraat Nazırı Queille, eski nazırlardan Lamoureux, Louis Rollin ile görüşmüştür. Bu sabah diğer bazı zevatı görecektir ve erken saraya giderek Reiscümhura cevabını verecektir.

B. Reynaud'nun kabinenin teşkilini kabul etmesi ve yeni kabinenin öğleye doğru teşekkül etmesi kuvvetle muhtemeldir. Kabine yarın mecliste programını okuyacaktır.

Paris 21 — Kabinenin istifası âyan meclisinde hayret uyandırmıştır. B. Daladier'nin tadilatından sonra gene kabinenin başında kalacağı ümid ediliyordu. Yeni kabineyi teşkil Maliye Nazırı B. Reynaud'nun memur edilmesi iyi karşılanmıştır. B. Reynaud müşkül zamanlarda Maliye Nezaretinde büyük iktidar göstermiş, enerji sahibidir. Maliye Nezaretini bir millî iktisad nezareti haline koymak ve bütün iktisadi işlere hâkim olmak istediği söyleniyor.

Vaşington 21 — Fransada yeni kabineyi teşkil Reynaud'nun memur edilmesi Amerikada iyi tesir yapmıştır. Gazeteler Maliye Nazırının iktidarından uzun uzadıya bahsediyorlar.

Ablokanın şiddetlendirilmesi isteniyor

Londra 21 — Avam kamarasında bugün bazı mebuslar, bilhassa Mander Vodley söz alarak Almanyaya karşı daha şiddetli bir abloka tatbikini isteyeceklerdir. Başvekilin bu münasebetle beyanatta bulunması muhtemeldir.

Sulh taarruzundan sonra Balkanlarda sulhü muhafaza arzusu ne kadar zaman devam edecek?

Amsterdam 21 — Hollanda gazeteleri sulh taarruzunun akim kaldığını yazıyorlar. Nev Rotterdamische Courant diyor ki: «Almanlar şimdi İtalyanlarla iş birliğine daha geniş mahiyet vermek istiyorlar. Sovyetlerle münasebetlerini de daha kuvvetli göstermeğe çalışıyorlar. Fakat ne İtalya, ne Sovyetler bu fikirde değillerdir.»

Handelsbladet gazetesi diyor ki: «Sovyet Rusya Balkanlarda İtalyan menafini temin etmek istiyor. Fakat acaba ne kadar zaman için? Almanya Romanyayı temin etmeğe çalışıyor? Bu da ne kadar zaman için? B. Mussolini zekidir. Panslavizmin veya pancermanizmin hedeflerinden şaşmadığını bilir. Bunun için İtalyanın vaziyetini değiştirmesi beklenmemelidir.»

Alman tayyareleri bir İngiliz vapur kfilesine taarruz ettiler

Bir Alman tayyaresi düştü, batan vapur yok

Londra 21 — İngiliz amirallığı tarafından verilen malûmata göre, birkaç Alman tayyaresi dün İskoçya sahilleri açıklarında bir ticaret gemisi kfilesine taarruz etmiştir. Gemiler refakat etmekte olan İngiliz harp gemileri ve avcı tayyareleri derhal harekete geçerek ateş açmışlar ve Alman tayyarelerini püskürtmüşlerdir.

Öğrenildiğine göre yalnız iki bitaraf vapura gayet ehemmiyetsiz birkaç isabet olmuştur.

Berlin 21 — İngiliz tayyarelerinin Syll adası taarruzuna mukabele olmak üzere Alman tayyareleri bir İngiliz vapur kfilesine taarruz etmişlerdir. 4 vapur batırılmıştır. Bir tayyare müstesna olmak üzere diğer tayyareler üslerine dönmüşlerdir.

Londra 21 — Almanların iddiası hilâfına olarak vapur kfilesine taarruzda batan vapur yoktur. Yalnız 2 küçük Norveç vapuru hafif hasara uğramıştır.

Balkan sulhu

Bulgar Hariciye Nazırı: "Türkiyenin sulh idealine bağlılığı Balkanlarda vaziyetin iyileşmesini temin etmiştir,, diyor

Sofya 21 — Hariciye Nazırı B. Popov dün Sobranıyada harici politika hakkında beyanatta bulunmuştur. Nazır demiştir ki: «Bulgaristanın Türkiye ve Yugoslavya ile münasebetleri çok dostanedir. Türkiyenin sulh idealine bağlılığı Balkanlarda vaziyetin iyileşmesini temin etmiştir. Bulgaristan Türkiyeyle ebedî bir dostluk paktiline bağlıdır.»

Almanya'da Teslihat Nazırlığı

Bern 21 — Almanyadan gelen haberlere göre general Friç Tot Teslihat nazırlığına tayin edilmiştir. Bu tayin, Göring'in bütün Alman ekonomisine şamil diktatörlüğüne bir darbedir ve general Tot'un Göring'e rakip olduğu söyleniyor.

Almanyadan İtalyaya kömür gidiyor

Bern 21 — Almanyadan İtalyaya kara yolla kömür sevkine başlanmıştır. Kömür yüklü ilk vagonlar İsviçreden geçmiştir. Hergün 13 bin ton kömür geçmektedir.

İran Şahınşahının doğum yılı

Reza Şah Pehlevi ile Reiscümhur ve Hariciye Vekilimiz arasında teati edilen telgraflar

Ankara 20 (A.A.) — Şahinşah hazretlerinin doğumlarının yıldönümü münasebetiyle Reiscümhur İsmet İnönü ile Reza Şah Pehlevi arasında aşağıdaki telgraflar teati olmuştur:

Âlâhasretî hümayun
Reza Şah Pehlevi - Şahinşah İran - Tahran
Zatı şahinşahîlerinin doğumları yıldönümü münasebetiyle en har ve en samimî tebriklerimle birlikte şahsî saadeti ve kardeş İran milletinin refak ve ikbal hakkındaki candan temennilerinin kabulünü rica ederim.

İSMET İNÖNÜ

Türkiye Cümhuriyeti
İsmet İnönü hazretlerine

Ankara
Tevellüd beyramının münasebetiyle göstermiş olduğunuz lütuf ve muhabbet dolayısıyla en samimî ve kalbi teşekkürlerimi takdim eder ve saadeti ve dost ve kardeş Türk milletinin her gün daha fazla terakki ve teallisini candan arzu ederim.

REZA PEHLEVİ
Reza Şah Pehlevi ile Hariciye Vekili B. Saracoğlu arasında da samimî telgraflar teati olmuştur.

Askerî heyetimiz

Halepte İngiliz ve Fransız askerî heyetlerle temasa devam ediyor

Ankara 21 (Telefonla) — Ankara muahedesi askerî mesallî üzerinde temaslara devam etmek üzere Halebe gitmiş olan askerî heyetimiz orada Fransız ve İngiliz askerî heyetlerle temaslara devam etmektedir.

Sulama işleri

Tahvilât çıkarılması için Meclisten salâhiyet isteniyor

Ankara 20 (Telefonla) — Sulama işleri için 31,000,000 lira sarfına mezuniyet veren kanunun bir maddesi hakkında Meclise bir kanun projesi verilmiştir. Bu proje ile, 31 milyon liradan şimdiye kadar sarfedilemeyen kısımlar mukabilinde Ziraat Bankası tahvilât çıkarılması ve buna Maliye Vekâletinin kefâlet etmesi için Meclisten salâhiyet istenmektedir.

Çıkacak tahvillerin kıymeti 7 milyon lirayı geçmeyecektir.

Nafia Vekili bugünlerde İzmir havalisine gidecek

Ankara 20 (Telefonla) — Nafia Vekili general Ali Fuad Cebesoy bugünlerde sulama ve su tesisatını tetkik etmek üzere küçük Menderes, Bakırçay, Gediz, M. Kemalpaşa ve Karacabey havalisine gidecektir.

Nafia Vekiline bu seyahatinde sular umum müdürü B. Salâhaddin refakat edecektir.

Çay kanunu

Ziraat Vekili Mecliste beyanatta bulundu. Kanunun bir maddesi tadil edilecek

Ankara 20 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün B. Refet Canitez'in başkanlığında toplanarak çay kanun lâ-yihasını müzakere etmiştir. Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen kanunun müzakere münasebetiyle mebuslar tarafından sorulan suallere cevap vermiş ve memleketimizde çay yetiştirilmesinin zaruretlarını rakamlara istinaden anlatmıştır. Vekilin izahatını müteakip maddeler okunmuş ve verilen bir tadil takriri üzerine encümene tevdi olunan dördüncü maddede müstesna diğer maddelerin ikinci mükazeresi ikmal olunmuştur. Meclis cuma günü toplanacaktır.

Türkiye - Fransa

Pariste bir konferansta Erzincan felâketzedeleri menfaatine bir müzayedede

Petit Parisien gazetesinde okunduğuna göre Fransız romancısı madam Alexandra Janski Pariste Türkiye inkılabı hakkında bir konferans vermiştir. Konferansta B. Daladier'nin Fransayı Türkiyeyle bağlayan rabıtalardaki el yazısı Erzincan felâketzedeleri menfaatine müzayedeye çıkarılmış ve müzayedede 13,400 frank temin etmiştir.

İtalya bugünkü vaziyette tavassutu düşünmüyor

Yarı resmî Giornale d'Italia, "İtalyanın halledilecek hayati menfaatleri vardır,, diyor

Roma 20 (A.A.) — «Giornale d'Italia'nın müdürü, bu gazetede çıkan bir makalesinde Brenner mülâkatının başca hedefinin bir sulh projesi teşkil ettiğine dair ecnebi memleketlerde dolayan şayialara nihayet vermek lâzım geldiğini yazmaktadır. Makalede deniliyor ki:

«Mussolini ihtilâf patlak vermeden evvel sulhu kurtarmak için bir teşebbüste bulunmuş, fakat bazı hükümetlerin mukavemeti ile karşılaşmıştır. Yeniden böyle bir teşebbüste bulunacağını ümid etmek beyhudedir. Böyle bir teşebbüs ancak hususî yeni şartlar altında tekrarlanabilir. Fakat bu şartlar Avrupalının şimdiki vaziyetinden pek uzaktır. Mussolini sulh istiyor, fakat herhangi bir sulhu istemiyor. Versay tecrübesi kâfidir. Geçen 18 sene içinde faşist İtalyan rejimi Libyada, Habesistanda ve İspanyada üç kere harbe girmiş ve Arnavutluğu işgal etmiştir. İtalyan menfaatlerinin ve haklarının müdafaası ve teyidi İtalyanın daimî bir hedef teşkil etmiştir. İtalyanın yarıncı Avrupada korunacak ve halledilecek başka hayati menfaatleri de vardır.»

Mussolini mareşal Graziani ile görüştü

Roma 20 (A.A.) — Mussolini mareşal Graziani'yi kabul etmiştir. Nesredilen bir tebliğde bu mülâkat esnasında

İtalyanın askeri hazırlıklarına mütteallik bazı meselelerin görüşüldüğü bildirilmektedir.

Almanya, İtalya ve Sovyet Rusya arasında müzakere

Londra 20 (A.A.) — News Chronicle gazetesinin Roma muhabirinin bildirdiğine göre, bitaraf müşahideler Brenner mülâkatını Berlin, Roma ve Moskova arasında görüşmeler takib edeceğini tahmin etmektedir. İyi haber olan Berlin mahfillerinde hasıl olan kanaate göre başlıca Sovyet devlet adamlarından biri yakında Berline gidecek ve Von Ribbentrop da Moskovayı ziyaret edecektir.

Londra 20 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Roma muhabiri yazıyor: İyi haber olan mahfillerde söylendiğine göre, iki diktatör arasında yapılan mülâkat esnasında bilhassa Balkanların bittaraflığını temin ve İtalya ile Almanyanın Avrupalının bu kısımdaki menfaatlerini tarsi hususunda İtalyanın Almanya'ya yardım etmesi meselesi mevzu bahis edilmiştir.

Mussolini Avrupada henüz sulh nazımı rolünü oynamak tasavvurunda bulunmadığı için Hitlerin sulh taarruzu suya düşmüştür. İtalya hükümetinin reisi vaktin henüz gelmediği kanaatinde dir.

Yabancı dil imtihanları

Yazılı ve sözlü imtihan günleri tesbit edildi

Ankara 20 (A.A.) — Maarif Vekillüğinden: Devlet memurlarına bankalar ve devlet müesseselerine memurlarının 3656 ve 3659 numaralı kanunlar dairesinde yapılacak yabancı dil imtihanları hakkındaki talimatnameye göre, her sene mayıs ve ikinci teğrin devresine mahsuben mart 1940 ayı içinde yapılması İcra Vekilleri Heyetinin 9 mart 1940 tarih ve 2/13007 kararı ile bildirilmiştir. Bu imtihanın gün ve saatleri, anılan talimatnamenin birinci maddesinin B fıkrasına uyularak aşağıda ilân olunur:

Ankara Dil, Tarih - Coğrafya fakültesinde: 26 mart 1940 saat 9 da yazılı, 29 mart 1940 Cuma saat 9 da sözlü.

İstanbul Üniversitesinde: 25 mart 1940 pazartesi saat 14 te yazılı (Konferans salonunda), 29 mart 1940 cuma saat 14 te sözlü.

Alman sefiri Ankaradan geldi

Almanyanın Ankara büyük elçisi von Papen bu sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmiştir. Sefir birkaç gün burada kalacaktır.

Pasif korunma

Dün İzmirde ansızın bir tecrübe yapıldı ve muvaffakiyetle neticelendi

İzmir 20 (Telefonla) — Bu sabah şehrimizde ansızın (halk evvelinden haberdar edilmeyen) pasif korunma tecrübesi yapılmıştır. Alarm işareti verilince halk üç dakika içinde sığınaklara çekilmiştir.

Urta kazası üzerinden gelen 13 tayyare şehrin muhtelif yerlerine mefruz tahrir, yangın, gaz bombaları atmışlar, mahalle itfaiyeleri, şehir itfaiyesi, temizleme ve onarma ekipleri faaliyetlere geçerek kısa zamanda vazifelerini muvaffakiyetle yapmışlardır. Gazlanlar hastanelere nakledilmiştir. Netice alâkadar makamlara bildirilmiştir.

Müzeler için mütedavil sermaye

Ankara 20 (Akşam) — Müzelerimizde mevcut kıymetli eserlerin resimlerini veya mülâjlarını elde etmek isteyenlerin arzularını yerine getirmek maksadıyla müzelerle birer miktar mütedavil sermaye verilmesi kararlaştırılmıştır.

Emniyet müdür muavini geliyor

Şehrimiz Emniyet Müdür muavinliğine tayin edilen İzmir Emniyet Müdürü B. Salâhaddin bugün saat on ikide limanımızda bulunacak olan Aksu vapurıyla şehrimize gelecektir. B. Salâhaddin ay başında yeni vazifesine başlayacak, şimdiki müdür muavini vekili B. Danış da asıl memuriyeti olan Çankaya kaymakamlığına avdet edecektir.

Amerikaya giden altınlar

Geçen hafta 54,474,841 dolarlık altın gitti

Vaşington 20 (A.A.) — 13 martta biten hafta içinde altın ithalatı 54.474.841 dolara balığ olmuştur. Geçen haftaki ithalat 42.655.946, iki hafta evvel de 22.834.846 idi. Bu paranın 30.762.898 i Kanadadan, 4.267.641 i İngiltereden 2.352.922 si Hindistandan, 475.679 ü Honhkongdan, 354.190 i Cenubi Afrikadan 5.730.114 ü İsveçten, 5.797.415 i Japanyadan ithal edilmiştir.

Viborgda Fin - Sovyet askeri arasında kavgalar oluyor

Helsinki 20 (A.A.) — Finlandiyanın Rusyaya terkedilen şark mntakalarında, ciddi hiçbir hâdise kaydedilmemiştir. Maamafih, Viborgda, Finlandiya ve Sovyet askerleri arasında bazı dövüşmeler olmuştur. Sebebi, tahliye esnasında Finlandiyalılar tarafından terkedilen eşyadır.

B. Welles

Dün Amerikaya müteveccihen hareket etti

Cenova 20 — B. Welles bu sabah erkenden Cenovaya gelmiş, on birde refikasile birlikte vapura binmiştir. Vapur saat on üçte Newyorka müteveccihen hareket etmiştir.

Amerika - Almanya diplomatik münasebatı

Vaşington 20 (A.A.) — Baltimore Sun gazetesi, Rooseveltin Almanyaya diplomatik münasebetleri ihya ve Clarence Rickett'i Berline elçi tayin etmek tasavvurunda bulunduğunu yazıyor. Clarence Rickett, sulh lehinde ve Quaker yardım teşkilâtındaki faaliyetle tanınmıştır.

Gazete, Rooseveltin Welles'in raporunu bekleyeceğini ilâve etmektedir.

Hindistanda bir hadise

Londra 20 (A.A.) — Kaksar kabilesinin polise hücumu hakkında Lahorda öğrenildiğine göre, bu hadise üzerine Kaksar müslüman cemaati dağıtılmış ve reisleri tevkif olunmuştur. Akşam saat yediden sonra ateş söndürmek mecburiyeti tahmil edilmiştir. Silâh taşımak yasaktır. Elli kişi kadar tevkif edilmiştir.

Komedi Franzez Atınada

Atina 20 (A.A.) — Paris Komedi Franzezi Bükreşten buraya gelerek ilk temsilini Kral, Başvekil, Nazırlar ve diğer yüksek şahsiyetler hazır olduğu halde dün akşam vermiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

“Zülbiye,, meselesi!”

Biliyorum; karilerim gözlerini hayretle açacaklardır:

— Bu da ne?... - diyeceklerdir. - Afrodit ve sekti melih bitti; bu mu başladı?

Harcı meseleler pürdehşet alıp yürürken dahili kültürel hareketin pek uyduğuna görüyorum. Fıkraçı arkadaşlarım işi hayli tavsattılar. Nerede o Halid Fahrilerin, Nureddin Artamların coşkunluğu?... Hepsi sekete uğradı. Entelektüel âleminizde azıcık kımıldanış olsun diye bir yepyeni harsı davayı ortaya atmağı düşündüm:

«Zülbiye nedir?» muamması...

Ekser münevverlerime sordum:

— «Zülbiye olsa istemem!» diye bir tabir vardır. Fakat bu kelimenin ne olduğunu bilmiyoruz! - cevabını verdiler.

Halkın kullandığı tabirleri tefsirde yekta olan üstadımız Refik Halid de aynı şeyi söyledi.

Matbaada herkese sordum. Bilen olmadı. Sermed Muhtar, son yazısında şöyle bir cümle kullanmış: «Bütün gün balık, balık, balık... İllallah... Zülbiye olsa bıkılır.» İsmi geçen arkadaşımız ekseriyetle yazılarını kendi getirmez, gönderir; bu sebeple onu istintak edemedim. Ercümden Ekrem'in ve Burhan Felek Osman Cemal'in de bu tabiri bilmeleri ihtimali vardır...

Arkadaşlarım:

— Pek! - dediler. - Sen söyle, nedir?

— Benim büyük annemin türkçesi kuvvetliydi. Çocukluğuma ona sormuştum. «Zülbiye yaprak dolmasının suyu!» demişti.

— Sağyağlının mı, zeytinyağlının mı?

— Zeytinyağlının suyu olursa açıcı berbad pişirdi demektir. Elbet sağyağlının... Hanı güzel yeşil bir (alafranga tabiri) soster... Alaturka damaklara göre pek lezzetli bir mayı... Hele eski tahta yahud fil-dişi kaşıkla şööyle alıp da hüüüp diye çektin mi bu hörpürdetişin üstüne yoktur hanı... Eslâf pek beğenmiş; pek hafif lezzetli, lâtif bulmuş; karın doymuşken de bunun midede yeri vardır telâki etmiş. «Zülbiye olsa istemem!» tabiri de buradan çıkmış.

Türkçeyi gayet iyi bilen diğer bir kaç aileden de zülbiyenin bu mânâda olduğunu tahkik ettim. Ve hayrette kaldım: Ne zengin lisan bizimkisi yahu sahiden! Düşünün ki, sade bir tek yemeğin sağyağlının suyunun tek kelimeden mürekkep karışığı var. (Ama, birçok mefhumları da üç kelimeyi yanyana getirerek ifade edemezmişsin ve «entersanja-bilite» kelimesini türkçede kullanmak gayretine düşmüşsin; o da başka...) Böylelikle, türkçe arapçanın zenginliğini gösteriyor: «Oturur vaziyetteki siyah deve yavrusuna cürdahalî der!» gibi bir şey...

İşte size zülbiye meselesi...

Farkındayım, şöyle diyenler olacak: «Bir kelime için koca bir sütun yazı?»

Bursa muhabirimiz Rıza Ruşen çok müdekkik ve nükteli bir arkadaşımızdır; geçen gün gazetemize uğradıydı. Lâf arasında:

— Bir riyaizinin adedlere verdiği kıymeti, bir muharrir harflere ve kelimelere aynı titizlikle vermedir! - dedi. - «D» yerine baştan sayma şeklide, geliş güzel «b» koymanın «9» yerine «3» koyuvermek lâubaliliğinden farkı yoktur. Yekün birinde nasıl bozulursa öbüründe de bozulur. Bir garpli muharrir kullandığı lisan âletini bütün gavmizle bilir. Eskiden bizde de bilimler vardı. Meselâ Süleyman Nazif muhakkak ki türkçeye hakkı vakıftı. (Ben ilâve ediyorum: Şimdi meselâ Yahya Kemal, İbrahim Alâeddin, Fazıl Ahmed, Faruk Nafiz ve daha birçok sair ve nasirler türkçeyi hakkı bilirler.)

Pek çok kimse tarafından meçhul

ŞEHİR HABERLERİ

Profesör Dr. Besim Ömerin cenazesi bugün merasimle kaldırılıyor

Profesörün vefatı haberi her tarafta büyük bir teessür uyandırdı

Profesör doktor Besim Ömer Akalın vefatı her tarafta büyük teessür uyandırmıştır. Bütün irfan ve tıb âlemi matem içindedir. Merhumun talebesi olan bugünkü doktorların hepsi merhumun meziyetlerinden, ilim ve irfanından bahsetmektedir. Genç doktorlar ve bugünkü tıp talebeleri de merhumun eserleriyle hepsine hocalık ettiğini söylüyorlar.

Doktor Besim Ömer, başta Kızılay ve Çocuk Esirgeme Kurumu olmak üzere birçok hayır cemiyetlerinin müesseselerinde. Bu cemiyetler de bugün matem içindedir. Her taraftan merhumun ailesine taziyeler telgrafları gelmektedir.

Cenaze, dün akşam üzeri Nümune hastanesinden alınarak Ankara trenine bağlanan hususi vagona nakledilmiştir. Tren, saat 17 de birçok dostlarının, Büyük Millet Meclisi âzalarının göz yaşları arasında hareket etmiştir. Tren bu sabah saat 8, te Haydarpaşaya gelmiş ve cenaze, Belediye tarafından gönderilen bir cenaze arabası ile ve araba vapur ile Sirkeciye nakledilmiştir. Cenaze buradan merhumun Çağaloğlundaki evine götürülmüştür. Saat on bir de buradan kaldırılacaktır.

Cenaze merasimi, muhterem profesörün memleketimizin ilim sahasındaki yüksek mevkile mütenasip bir surette yapılacaktır. Bu hususta Ankaradan da talimat verilmiştir. Cenazede asker, polis müfrezesi bulunacaktır.

Cenaze, Çağaloğlundan Beyazıt camisine götürülecek, cenaze namazı kıldıktan sonra tabut, otomobile Merkezefendi mezarlığına götürülecek, orada evvelce vefat eden biraderleri Azmi Ömer ve Kemal Ömerin yanlarında ebediyete tevdi edilecektir. Merhumun defnedileceği lîhâd hazırlanmıştır.

Profesörün Üniversite uzun zamanlar devam eden profesörlüğü ve Üniversitenin ilk rektörü bulunması itibarıyla, cenazenin Üniversiteden kaldırılması arzusu gösterilmiş ise de, merasimin merhumun evinden başlaması kararlaştırılmıştır.

Profesör Besim Ömer Akalın cenaze

merasimi münasebetle rektörlük bugün saat 11 den itibaren Üniversiteyi tatil etmeğe karar vermiştir. Üniversite gençliği cenaze merasimine iştirak edecektir.

★ Türk Tıp Tarihi Kurumu Riyasetinden: Kurumumuzun birinci reisi bulunan Prof. Besim Ömer Akalın'ı kaybettik. Türk tıp tarihi üzerinde çalışan ilk âlim olarak tanıdığımız merhumun verdiği direktifler dahilinde Kurumumuzun bu sahada mesaisine devam etmesi, ona kalbi bağlığımızın bir cevabı olacaktır. Her sene 19 Martta Türk Tıp Tarihi Kurumu aziz hatırası için bir toplantı yapmayı kararlaştırmıştır.

Müessesimiz, yerli ve cenebi âzamızın taziyelerini ailelerine ve Türk hekimlerine derin teessürlerimizle bildiririz.

★ Türk Ginekoloji Cemiyeti Başkanlığından: Cemiyetimiz âzasından sayılay profesör Dr. Besim Ömer Akalın vefat etmiştir. Cenazesi bugün (21 Mart 1940) saat 11 de Çağaloğlundaki evinden kaldırılacağından, bütün âza ve meslekdaşların bu hazin törene iştirak etmeleri temenni olunur.

Tatlıcının ölümü

Dün akşam iki genç yakalandı

Veznecilerdeki tatlıcı dükkanında öldürüldüğü mevzuu bahsedilen bu dükkan sahibi Abdülkadirin ölümü etrafındaki tahkikat zabıta devam edilmektedir.

Abdülkadirin öldürülmüş olmaları ihtimali ile yakalanıp sorguya çekilen, oğlu Suphi ile önce Abdülkadirin yanında cıvıkkı eden Emin dün zabıta tarafından serbes bırakılmışlardır.

Bunların; Abdülkadirin ölümü gecesinde, bulundukları diğer yerler tamamilen tesbit edildiği cihetle bu ölüme alâkadar olamayacakları tahakkuk etmiştir. Keza, Abdülkadirin dükkan komşusu olan terzi Suphi de sorguya çekilmiş ise de bunun da hadise ile hiç bir alâkası olmadığı, yalnız Abdülkadirin şahsi ahababı bulunduğu anlaşıldığından o da bırakılmıştır.

Zabıta dün geç vakit, tatlıcı Abdülkadirin öldürülmüş hâdisesini kısmen aydınlatmıştır. Bu cümleden olmak üzere mühim bir ipucu ele geçirilmiştir. Cinayetle alâkadar olduğu tahmin edilen iki genç dün akşam yakalanmıştır. Tahkikat henüz tekemmül etmediği cihetle kethum davranılmaktadır. Bu esrarlı ölüm hâdisesinin bugün aydınlanması beklenmektedir.

Üsküdar yolları

Üsküdar yolları inşası için hazırlanan şartnameye göre, bu yolların inşası için 4171 liralık bir keşif yapılmıştır. Fakat talipler arasında zuhur eden rekabet yüzünden bu yollar 2931 liraya ihale edilmiştir. Bu sebeple bundan sonra münakaşaya çıkarılacak inşaatın müsait şartlarla ihalesine imkân bulunacağı ümid ediliyor.

Vilâyet ve belediye bütçelerinde tasarruf

Vilâyet ve Belediyenin Ziraat, Maarif, Sıhhiye ve Baytar bütçelerinin tedkiki tamamlanmıştır. Bu tedkikata göre bütçelerde geçen seneki bütçeye nazaran yüzde 15 nisbetinde bir tasarruf yapılmış ve bu suretle bütçede görülen açık tamamlanmıştır.

olduğunu farkettilim «zülbiye» üzerinde — gerçi fantezi mahiyette — sütun doldurmak çok görülmemelidir. Hattâ bu harp ve darp ortasında! Beynelmîl vâzietler ciddileştikçe biz fıkra muharrirleri de işi büsbütün hafif perdeye indirmek mecburiyetini duyuyoruz. Gerilen âsabi azıcık olsun gevşetiriz ümidile!

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Çalgılı eğlence yerlerinde çalışan garsonlar

Çalgılı lokantalarda çalışan biz zavallıların şikâyetlerimizi sütunlarınıza aksettirmenizi rica ederiz. Evvelâ müşteriden kesilen yüzde 10 garsonluk, yok kazanç vergisi imiş, yok bilmem neymiş bahanesiyle yüzde 80 nisbetinde bizlere verilmiyor. Halbuki garsonlar müesseselerde müseccel olduklarından maliye tahakkuk şubelerince malumdurlar. Ankarada olduğu şekilde hesapları müstakil şekilde görülebilir.

İkincisi de, eğlence yerleri resmen ikide, fakat hakikatte 5 de, 6 da kapatılıyor. Kepekler inip müşteri içeride kalıyor. Biz de işimizin başından ayrılmıyoruz. Çıktıktan sonra da bir çay içecek yer bulamıyoruz. Zira çayhaneler ve pastahaneler çalgılı yerlerden önce kapatılıyor.

Bu sefaletimizin önüne geçmelidir. Memlekette yüzlerce vatandaşız. Bu yüzden ızdırıp çekiyoruz.

Mehmed Pişkin

Köprü motöründeki arıza tamir edildi

Dün sabah, Gazi köprüsündeki bir arızadan dolayı Gazi ve Karaköy köprülerinin açılmadığını yazmıştık. Hâdiseye sebep, köprünün açılıp kapanmasında kullanılan motörün elektrik tertibatındaki bir arızadır. Bir aralık elektrik yerine benzin kullanılması düşünülmüş, fakat benzin verilmez, benzin tertibatının da bozulduğu görülmüştür. Liman reisinin, Halîçten girip çıkacak gemi olmadıktan da haber vermesi üzerine Gazi ve Karaköy köprülerinin açılmasına lüzum görülmüştür. Motörün elektrik tertibatı dün tamir edilmiştir.

★ Geçen sene Şehreminde Kadriyenin kızı Sabahati evlerine götürerek zorla sabaha kadar alkoymak ve tasallüt etmekten maznun Kâmil ve Niyazi adlarında iki kişinin muhakemeleri dün birinci aşırca mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde Niyazi ile Kâmilin, Sabahati eve götürüp zorla alkoymakları ve Niyazinin de tasallüt ettiği sabit olmuştur. Bunlardan Niyazinin beş sene yedi gün hapsine, müebbeden âmme hizmetlerinden menedilmesine, Kâmilin de yaşı göz önünde tutularak iki sene bir ay müddetle hapse konulmasına karar verilmiştir.

Denizyollarında

Suiistimal hakkında adli tahkikata başlandı

Denizyolları umum müdürlüğü bile ve yolcu servisinde bir suiistimal vukua geldiğini yazmıştı. Denizyolları müfettişlerinin tahkikatı dün neticelenmiştir. Müfettişler, yirminye yakın kimsenin ifadesini almıştır. Ayrıca Ege ve Karadeniz acenteliklerinden de bazı malûmat istenmiştir.

Suiistimal yapan kimselerin bir bileti mükerrenen sattıkları tesbit edilmiştir. Denizyolları umum müdürlüğü, ilk elde bazı memurlara iştin el çekmiştir.

Bundan bir müddet evvel Karadenizdeki emanetçilerle Denizyolları arasında ihtilâf çıktığından, acentenin istifade ederek eski şikâyetlerini yeniden denizyolları nezdinde tekrarlayacaklardır. Denizyolları umum müdürlüğü, dün maznunlar hakkındaki evrakı hazırlıyarak Cümhuriyet müddeiummiliğine vermiştir.

İhracat hareketi hızlandı

İhracat hareketi yeniden hızlanmıştır. Dün takriben 300 bin liralık ihracat yapılmıştır. Ticaret Vekâleti, yeni vaziyetler dolayısıyla ihracatımıza umulmadık inkişafı kaydedildiğini nazarı dikkate alarak İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasında bazı değişiklikler yapılmasına karar vermiştir. Bu değişiklikler, tevsi mahiyetinde olacaktır.

Dünkü ihracat arasında İngiltere ve Fransaya tiftik, Macaristana deri, barsak. Romanyaya susam, Çekoslovakaya portakal, İtalyaya kuyemi, keçi kılı, paçavra, Letonyaya tütün gönderilmiştir.

Beşiktaşta ki muvakkithane kaldırılıyor

Beşiktaşta Barbaros türbesi yanındaki muvakkithanenin buradan kaldırılması, muvakkithane arsasının da burada yapılacak parka ilâvesi kararlaştırılmıştır. Bu hususta Belediye ile Evkaf arasında bir anlaşma yapılmıştır. Muvakkithane binası, sökülerek eski vaziyetine halel gelmeksizin Sinanpaşa camisinin yanında münasip bir köşeye nakledilecektir. Muvakkithanenin sökülmesine bugünlerde başlanacaktır.

Lise ve orta mektepler beş gün tatil

İkinci yazılı yoklamaların sona ermesi münasebetle ortamektep ve liseler bugün den itibaren salı günü sabahına kadar sürecektir. Bu beş günlük tatillerine başlamışlardır.

İSTANBUL HAYATI

Meşhur doktorlar

Havanın fenahlığı, soğukların devamı etrafında dertleşirken bahis, hastalığa intikal etti. Misafirlerden biri kayınvalidesinin müzmin mide rahat-sızlığından şikâyet etti:

— Doktor tavsiyeleri, ilâçları fayda vermiyor. Senelerdenberi hastalık devam ediyor.

Diye, baş vurdukları birçok doktor ismi saydı; her birinin başka bir ilâç verdiğini fakat rahatsızlığa çare bulunamadığını söyledi.

Köşede radyo ile uğraşan sık, genç bayan alâka ile söze karıştı:

— Hastayı bir defa da B. Fuada gösteriseniz, fena olmaz sanırım. Çok meşhur bir doktordur.

Hasta sahibi merakla sordu:

— Aman, gösterelim. Fakat, doktor B. Fuadı tanımadığım için muayenehanesini bilmiyorum. Hangi semtte acaba?...

Sık bayan, bu suali garipsemiş bir tavırla gülümsüyerek:

— Aman efendim, dedi. Bu kadar meşhur doktor nasıl tanınmaz. Gazetelerde bile, doktor Fuad Köprülü, diye sık sık ismi geçer.

Kendi bilgi gururunu ve karşındakinin yufuksuzluğundan mütevellid kurgunlığı andırır garip bir eda ile ilâve etti:

— Daha geçenlerde Fransızlar bile kendisine doktorluk ünvanı verdiler. Gazeteler uzun uzun yazdılar. Fakat, efendim; bizde tuhaf bir âdet var; aramızdaki şöhretlere ehemmiyet vermiyoruz, tanıyıyoruz onları...

Hayretle birbirimize bakışırken beride oturan çıplak başlı zat, yeğelinin göğsündeki altın kösteği parmağı ile oynatarak yerinde doğruldu:

— Doktor B. Ali Nihad da meşhurdur. Gazetelerde ismini görüyoruz. Hattâ geçenlerde Afrodit davasında ehli-vukuf seçilmişti. Doktorun bu işle ne alâkası olduğunu bir türlü anılamadım amma, herhalde bir bildiği vardır. Hastayı bir defa da o zata götürseniz iyi olur.

Hasta sahibi:

— Fakat, dedi. Bu iki zatın da tıp doktoru, yani hekim olduklarını bilmiyorum. Benim bildiğime göre...

Şık bayanla çıplak başlı bay sözü kestiler:

— Doktordurlar efendim, hem ikisi de meşhur doktordurlar.

Hasta sahibi, bu iki zatın hekimlikle alâkalı bulunmadığını, ikisinin de edebiyat doktoru olduklarını anlatırken ben de kendi kendime: «Kulaklarımın çınlamı, B. Fuad Köprülü ve B. Ali Nihad... Kapınıza otomobiller dayayıp merdivenlere, başları, gözleri sargılı hastalar sıralanır sa hayret etmeyiniz.» dedim. Cemal Refik

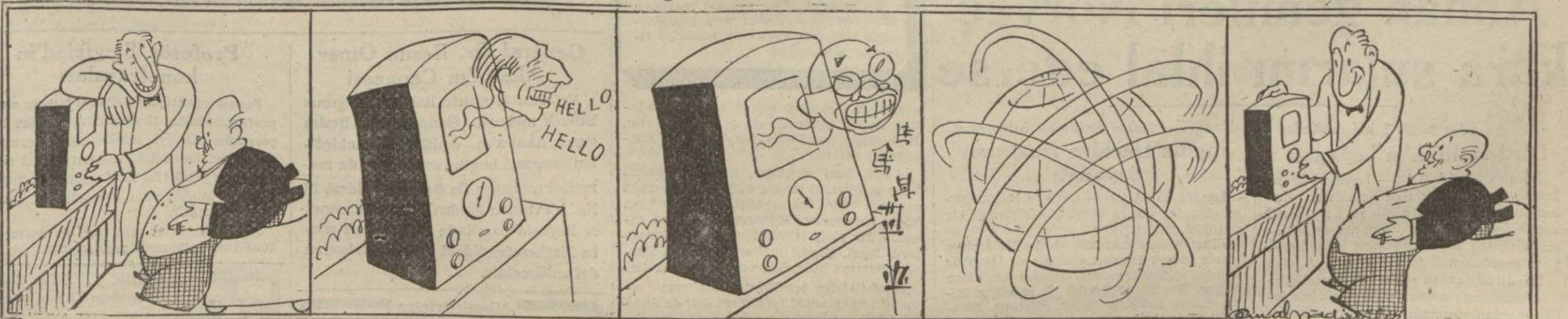
Trakyanın 6 ncı devre nalbant kursları

Edirne (Akşam) — İstanbulda Selimiye'de fen tatbik mektebinde Trakyanın altıncı devre nalbant kursları açıldı ve Trakya vilâyetlerinden seçilmiş olan genç köy nalbantları mahallerinden hareket ettiler. Bütün bunların masrafları Ziraat Vekâleti bütçesindedir. Şimdiye kadar umumî müfettişlik ve köy bütçelerinden verildi. Ve yatı, yeme masrafları Ziraat Vekâletinin idi. Şimdi tamamını yeni çıkan kanun uyarınca vekâlet kabul buyurmıştır.

Aydında oynanılan bir piyes

Aydın (Akşam) — 7 eyül mektebi öğretmenlerinden Hüseyin Hilmi Bayındır tarafından «Bu hayat böyle geçer» adlı küçük bir piyes yazılmış, Hilmi Tükel kitap ve basım evi tarafından basılan eser ragbet görmüştü. Bu eser mektebin dördüncü sınıf talebesi tarafından Halkevi müsamere salonunda oynanmış ve çok takdir edilmiştir.

Bay Amcaya göre!..

— Medeniyet dediğin galiba kendini aldatmaktan ibaret bay Amca...

... Şu radyonun başına oturup şu düğmeyi çeviriyoruz: Amerika!..

... Bir daha çeviriyoruz: Japonya!..

... Gelgelelim, bu kadar uzaklardan ses getiren bu âlet, karşiki evden bir haber getiremiyor!..

B. A. — Elbet getiremez, o iş bayanlara vergidir!..

Sylt adasında birçok yangınlar çıktı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

adasındaki siviller harptenberi çıkarılmışlardır. Burası tamamen askeri münkadır. Bombardmanın başlan- gıcında mehtap, sonra yangın yu- vaları ve tenvir bombaları hedeflerin kolayca görülmesine yardım etmiş- tir. Alman avcı tayyareleri pek az faaliyet göstermişlerdir.

Londra 20 (A.A.) — Dün Hornum üzerine yapılan baskının tevlit ettiği hasar hakkında tafsilat gelmektedir. Tayyareler bu sabah üslerine dön- dükları zaman pilotlar İngiliz sahile- rine baskın yapan deniz tayyarele- rinin hangarına doğrudan doğruya isabet vaki olduğunu bildirmişlerdir. İngiliz tayyareleri Hornum, List lıma- nı ve adayı iç karaya bağlayan Hin- denburg bendine bomba atmışlardır.

Bu sabah tahribat tedkik edildi

Londra 20 — Bu sabah saat dokuz- da İngiliz tayyareleri yeniden Sylt adasındaki üslerin üzerinde uçmuş- lardır. Bu defa bomba atmamışlar, yalnız tahribatı tedkik etmişler ve resimler çekmişlerdir.

Danimarkadan gelen haberler

Kopenhag 20 — Burada çıkan Po- litiken gazetesi yazıyor: İngiliz tay- yarelerinin Sylt adasındaki Alman üslerini bombardımanı çok şiddetli olmuştur. Tayyareler büyük çapta 82 bomba atmışlardır. Bunlardan bir ta- nesi bir mühimmat deposuna isabet etmiş ve büyük infilâklara sebep ol- muştur. 20.30 da bir bomba adayı sahile bağlayan köprü üzerine düş- müş ve hasara sebep olmuştur. Bom- bardıman bire kadar sürmüştür. Bir- de kısa bir fasla hüküm sürmüş, iki- de yeniden ve daha şiddetli bombar- dıman başlamıştır. 2.30 da atılan bombalar birçok yangınlara sebep ol- muştur. Alevler ve müthiş dumanlar Danimarka sahilinden görünüyordu. İngiliz tayyareleri adadaki üç üs- ten üçünü de bombardıman etmiş, hepsinde yangınlar çıkmıştır.

Kopenhag 20 — Dün gece Dani-

marka sahilinde binlerce halk Sylt adasının bombardımanını ve adada çıkan yangınları seyretmiştir. Atılan bombaların infilâkından Danimarka sahilinde bazı evlerin camları kırıl- mıştır. Adayı karaya bağlayan Hin- denburg köprüsü hasara uğramıştır. Bombaların düştüğü yerlerden kalın dumanlar ve alevler çıkmıştır.

Alman tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Resmen bildiril- diğine göre, İngiliz tayyareleri dün akşam Sylt adasına taarruz etmek is- temişler ise de ancak bir evde yangın çıkarmağa muvaffak olabilmışlerdir. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Bu sabahki uçuş

Londra 20 (A.A.) — Haber alın- dığına göre, iki İngiliz tayyaresi daha bu sabah saat 9.50 de Sylt adasında- ki düşman üslerinin üzerinden uç- muştur. Üssün deniz tayyare hangar- ları, barakaları ve demiryolları tahrip edilmiştir. Diğer cihetten bildirildiği- ne göre dün akşam Sylt adası üzeri- ne yapılan akına son sistem Wellin- ton ve Whitley tiplerinde 30 tayyare iştirak etmiştir.

Fransız mahafilinin mütealeası

Paris 20 (A.A.) — Fransız deniz ve hava mahfillerinde beyan edildiğine göre, Sylt bombardımanı son derece iyi idare edilmiş geniş mikyasta bir harekettir. Bu hareket en iyi netice- leri vermiştir.

Bu mahfillerde Sylt adasının her türlü müdafaa vasıtaları ile techiz edil- miş olmasına rağmen ancak bir tek İngiliz tayyaresinin düştüğü kayde- dilmektedir. İngiliz tayyarelerinin el- de ettikleri neticeleri bitaraf müşahit- ler de teyit eylemektedirler.

Benzin depoları ıstıl etti

Londra 20 — Sylt adasındaki üs- lere yapılan taarruzlarda bilhassa Hernum üssüne hücum edilmiştir. Burası Şimal denizindeki vapurlara hücum eden ve münatışlı mayın atan tayyarelerin hareket merkezi idi. Hernumda benzin depoları ıstıl et- miştir.

Fransız kabinesi istifası etti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

«Yeni hükümet, kimin tarafından teşkil edilirse edilsin, 6 aydanberi tekrar edilen programı takip edecektir. Bu program har- bi zaferle neticelendirilmek için memleketin bütün kuvvetlerinden istifade edilmiştir. Fikrimizce hükümetin programı Klemanso- nun şu sözleri olmalıdır: Harp yapıyorum, programım enerji, azim ve iradedir.»

İngiliz - Fransız birliği

Londra 20 (A.A.) — Reuter jansının dip- lomatik muhabiri, Fransız kabinesinin isti- fası hakkında şu satırları yazıyor: «İngiliz resmi mahfilleri bu hususta tef- siratta bulunmaktan çok tabii olarak istin- kâf etmekte iseler de Londra'nın Fransız hâdiselerini yakından takip etmiş olan sa- lâhiyetli müşahideleri yeni kabinenin bu- sekkülüne Daladier'in memur edilceğini zannetmektedirler.

Muhakkak olan bir şey varsa, o da, Da- ladier'in Fransız parlamento etiketine ta- mamamen uygun hareket etmiş olması ve bu- nun meclisin meşhûk bir ârâ neticesi so- nunda kendisini istifaya sevk etmiş olma- sıdır ki, bu da, İngiliz - Fransız birliğine zerrece halel vermemektedir.»

Londra 20 (A.A.) — «Havas»: Daladier kabinesinin istifasını Londra endişesiz ha- ber almıştır.

Umumi intiba şudur ki, Fransız parla- mentosu, mütefikirlerin Finlandiya lehine daha müessir bir tarzda müdahalede bu- lunmamış ve Sovyet - Finlandiya ihtilâfı- nın ihdas ettiği askeri vaziyetten istifade

edememiş olmalarına teessüfünü beyan eylemiştir.

Şurası muhakkak ki dün İngilterede de Chamberlain'e yapılan tasvibe rağmen, bu teessüfe Londra dahi iştirak etmektedir.

Alman yarı resmî tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Bu akşam neşredilen yarı resmi bir tebliğde deniliyor ki: Siyasi Alman mahafili şu kanaattedir ki, Fransada vuku bulan kabine tebeddülü, Hitler hükümetini imha eyleyeceğini ilân eden hükümetin kendi hedefleri yüzünden ezici bir muvaffakiyetsizliğe uğramış oldu- ğunun bir delilidir.

Bilhassa Fransız - İngiliz siyasetinin Rus - Finlandiya sulhu ile Brenner müla- katile uğradığı muvaffakiyetsizlik bu isti- fanın esasını teşkil ettiğine ve Berlin - Ro- ma mihverinin bir kerre daha sabit olduğu üzere çözülmeliği Fransız efkârı umumî- yesinde bir panik teyid ettiğine benzetmek- tidir.

Fakat esas itibarile Fransadaki bütün hâviseler perde arkası değişikliklerinden ibarettir. Yeni kabineyi ister gene Daladier teşkil etsin, ister plütokrat rejiminin diğer bir mümessili kursun, bunun ehemmiyeti azdır. Bu değişiklik bugünkü vaziyeti de- ğiştiremez. Bu vaziyetin de bariz vasfı şu- dur: Almanya mecbur edildiği bu harbe kazanmaya kadar devam etmeğe azme- yelmştir.

Binaenaleyh, Paris hükümetinin kimler- den teşekkül edeceği Alman harp siyasetini alâkadar etmez.

Alman gemileri Norveç kara sularını ihlâl ederse

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Lord Halifax'ın beyanata

Londra 20 (A.A.) — Lord Halifax, Lordlar kamerasında şu beyanatta bu- lunmuştur: «Makul düşünün her insan, ancak bu tehlikeden korunma tedbirle- rini aldıktan sonra düşmana karşı hare- kete geçeceğimizi takdir eder.»

Lord Halifax, şu sözleri ilâve etmiştir: «Almanya'yı mahvetmeği veya bir in- tikam sulhu yapmağı asla düşünmüş de- ğiliz. Böyle bir maksadımız katiyen yok- tur. Yalnız, sulthan mahrum edilen mil- letler için elimizden geldiği kadar sulhu tekrar tesis etmek ve her şeyden evvel

dünyayı selâmete erdirmek istiyoruz.»

İngiliz Harbiye Nazirinin beyanata

Londra 20 (A.A.) — Harbiye Nazırı Ol- iver Stanley bugün Londrada söylediği bir nutukta demiştir ki:

«Bazı cenebi matbuat bizi Finlandiya işinde gevşek hareket etmekte ve teşebbüs zihniyeti göstermemiş olmakla muahaze ediyor. Bu, niçin? Çünkü iyi kâlbiliyiz. Bi- tarafların hakkına riayet ediyoruz. Bita- raflar için bize ders vermeğe kalkışmak çok tehlikeli olur. Öyle bir ders ki onu ö- ğrenmeyi esasen çok arzu ediyorduk. Bugün öğrenmiş oluyoruz ki, bitarafların hukuku- nu hiçe sayandır ki vaziyetten müstefid

Beyazıtta yeni inşa olunan

MARMARA

Sinemasını görmedinizse modern sinema görmediniz demektir!

SİNEMA harikulâde - FİLMLER harikulâde

Bugün matinelere den itibaren yeni program

Dünyanın en büyük artistleri
LORETTA YOUNG

RICHARD GREENE'in
muazzam filmi

DÜŞMAN ÇOCUKLR

—Kâmlen renkli—

1940 in harikası

Göz kamaştırıcı revü - modalar
muazzam filmi

52 NCİ SOKAK

— Aşkın zaferi —

Sayıli bir fırtına gibi kudretli... Büyük bir zafer gibi azametli... Nadide bir inci gibi eşsiz olan

KALP AĞRISI

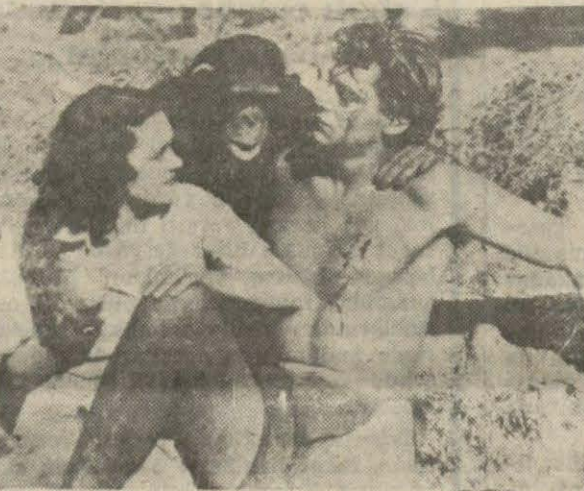
Güzel DANIELLE DARRIEUX'un

Şöhretine uygun... Kudretine lâyık bir muvaffakiyetle yarattığı biricik şaheserdir. Bu harikayı görmek, Danielle Darrieux'un altın sesini dinle- mek için günlerdenberi bütün İstanbul

LÂLE ye akın ediyor

Siz de devam eden bu şeref seline katılınız.

İlave: M İ K İ ve yeni Paramunt Jural. Telefon: 43595

Bu akşam

SARAY

Sineması

Türkçe
sözlü

TARZAN

(Maymun adam) ın

En büyük ve harikulâde maceraları filmi ni takdim ediyor:

Baş rollerde:

JOHNNY WEISSMULLER ve
MAUREEN O'SULLIVAN

Balta girmemiş ormanın Esrarı... Afrika Vahşileri...

Dev maymunlar... Fillerin mücadelesi...

Türkçe sözlü fevkalâde bir film

İlaveten: YENİ FOKS JURNAL dünya havadisleri.

MEVLÜD

Tophane Mühürdarı Rifat Mahtu- mu merhum ordu müteahhidi Selâ- haddin Rifat'ın ruhuna 23 mart 940 Cumartesi günü öğle namazını müte- akip Nişantaşındaki Teşvikiye camiin- de mevlûdû nebevî kıraat ettirilece- ğinden kendisini sevenlerin teşrifleri rica olunur.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderir- seniz fiat üzerinden size yüzde 20 is- konto yapılacaktır.

oluyor. Bugün öğreniyoruz ki, bu istifade- den başka, takdirleri de o topluyor. Bu, İngilterenin pekâlâ istifade etmesini bile- ceği bir derstir.

Sonra, bazı cenebiler, harbin bugünkü tarzı cereyanını tenkid ediyorlar. Bir boks maçının karnı tok seyircileri de işte tıpkı böyle konuşurlar. Mübareze sahasının di- şında, her türlü tehlikeden âzade, bulunan- ların işleri, güçleri mübarizeleri daha kuv- vetli yumruk sallamağa teşvikten ibarettir.

Müttefiklerin teşebbüsünden mahrum ol- dukları hakkındaki tenkidlere dair de Stan- ley şöyle demiştir:

«En eski zamanlardanberi harp tarihi bize öğretiyor ki, muharebelerin yarısı te- şebbüs yokluğundan, diğer yarısı da fazla sabırsızlık yüzünden kaybedilmiştir.»

Senenin en muazzam filmi

TÜRKÇE SÖZLÜ

POLTAVA MUHAREBESİ

(Deli Petro'nun sonu)

300.000 kişilik ordular... Müthiş deniz muharebeleri, meraklı ve heyecanlı vakalar

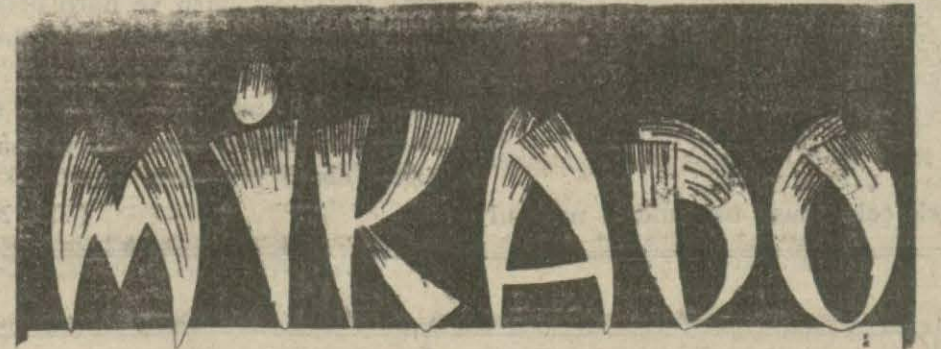
Bugün TAKSİM Sinemasında

Beşiktaş SUAD PARK Sinemasında

HACI RESUL (Türkçe)

Reklam yapmıyoruz. Şöhreti iki ay- danberi İstanbulu dalgalandırıyor. Görenlere sorunuz. İlâve olarak: MÜNİR NUREDDİN'in şarkılarıyla süslenmiş GÜZEL İSTANBUL

Seanslar: 2,30 - 4,30 - 7,30 ve 9,30 da

General Dr. Besim Ömer Akalın'ın Cenazesi

Vefatını teessürle haber aldığımız Bilecik mebusu General Dr. Besim Ömer Akalın'ın Apkaradan nakledil- en cenazesi bugün saat 11,30 da me- rasimi mahsusa ile Babıâli caddesi 18 No. 1 evinden kaldırılarak öğle nama- zı Beyazid camlinde kıldıktan son- ra Merkezefendideki alle kabristanına defnedilecektir.

Misafirlerinize

ÇİKOLAT CEMİL KARAMELÂ CEMİL

ikram ediniz.

Profesör Siegfried'in konefransları

Fransa enstitüsü ve siyasi bilgiler okulu profesörlerinden B. Siegfried, 21 mart 1940 perşembe (Sanayi inkişabının zamanımız meseleleri üzerindeki tesirleri) ve 22 mart 940 cuma günü (İki kıta arasındaki tezat - Avrupa ve Amerika) mevzuu iki konfe- rans verecektir.

Bu konferanslar saat 18,15 de üniversite konferans salonunda yapılacaktır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
BENBE SOKAK No. 46
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gece saat 20,30 da
HERKES KENDİ YERİNİ

Almanyanın gayreti

Geçen altı ay içinde cereyan eden siyasî faaliyetler ve sevkîlceys tedbirleri yeni Avrupa harbinin iptidadaki vaziyetini değiştiremedi. İşler döndürlöşüp yine katli harp neticesinin ancak Garp cephesinde istihlal edilebileceği hakikatini meydana koydu. Harbi Avrupanın şimaline yahut cenubu şarkına veyahud orta şarka sırayet ettirmek ve yeni cepheleer peyda etmek için gizli ve aleni yapılan bütün teşebbüsler akim kaldı. Finlandiya ile Rusyanın sulh yapması Avrupanın şimalinde, cenubunda ve şarkında yeniden siyasî ve askerî ihtilâl ve hadiselerin çıkmasına mâni olacaktır.

Fransa bugün silâh altında bulunduruğu beş milyon kişilik mükemmel talim ve terbiye görmüş muazzam kuvvetini ve İngiltere yavaş yavaş silâh altına davet etmekte olduğu sınıfları bir derece talim gördükten sonra Lüksemburg ile İsviçre arasındaki kusa cepheye yığmaktadır. Almanya Vercay muahedesiinin ihtiva ettiği tahdidattan dolayı askerî talim görmeyen sınıfları tedricen talim ve terbiye ettikten sonra hep bu cepheye yığmaktadır.

Burada vakit geçmesi iki tarafa da fayda vermeyecek ve aradaki kuvvet muvazenesini bozmayacaktır. Çünkü İngilizlerin talim ederek sevkettikleri kuvvetlere muadil yahud biraz daha fazla olan yeni kuvvetleri Almanlar da aynı zamanda talim ederek buraya sevkettirmektedirler. Eğer Avrupanın şimalinde veya cenubu şarkısında veyahud orta şarka yeni cepheleer açılsaydı o zaman Almanya yeni kuvvetleri Garp cephesine gönderemeyecek ve hattâ buradaki kuvvetlerini azaltacaktır. İngiltere ile Fransa yeni cepheleer tükenmez insan menbaı cihanşümûl müstemlekelerinden toplayacakları kuvvetler ile tehciz edeceklerdi.

Fakat harp faaliyeti ve sıklet merkezi Garp cephesine münhasır kalmış olmakla beraber siyasî faaliyetlerin arkası alınmış değildir. Almanya harbe devam edebilmek için kendisine mücavir memleketlerden ve bahusus Rusyadan devamlı ve muntazam bir surette ham madde ve yiyecek gelmesini temin etmek mecburiyetindedir. Bugün İtalyanın kendi aleyhine dönmemesi için de zahirde müttefiki bulunan bu devleti tatmin etmek mecburiyetindedir. Bunun için son günlerde Almanyanın salâhiyyetlar matbuatı üç büyük devletin askerî, siyasî ve iktisadî emniyet sahaları bulunması zarurî olup bunların birbirine zıd olması lüzumundan mütemadiyen bahsediyorlar. Daha doğrusu Almanya Sovyet Rusyası ile İtalyanın arasını bulmağa çalışıyor. F. K.

Küçük Haberler

★ Vali B. Lütfi Kırdar dün Floryaya giderek burasını teftiş etmiş, gazinolar önünde inşasına başlanan kabinelerin banyo mevsimine kadar ikmalini emretmiştir.

★ Sirkeçide gümrük antrepusunun arka kapısının girerek toparla kumaş çalan Salih adında bir dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Salih suçlu sabit olduğundan dokuz ay hapsine karar verilmiş ve mahkeme devkif edilerek Tevkihaneye gönderilmiştir.

★ Türk - Yugoslav afyon anlaşması bir ay daha temdid edilmiştir.

★ Türk bandıralı Feyyaz vapur ile sandıklık çam tahması, İtalyan bandıralı Bosfor vapur ile tahta talası gelmiştir.

★ Kömür satışlarını tanzim için hazırlanan nizamnameye göre satışların Eti Bank tarafından yapılması icab etmektedir. Eti Bank, teşkilât hazırlıklarına başlamıştır.

★ Çocuk Esirgeme Kurumunun Beşiktaş kazası kongresi son toplantısında 23 Nisan Milli Hâkimiyet bayramı münasebetile fakir çocukların giydirilmesine karar verilmiştir. Bu çocukların tesbitine başlanmıştır.

★ Kızılay cemiyeti Beyazid nahiyesinde dün yeni idare heyeti intihabı yapılmıştır. Bu intihabatta idare heyetine, binbaşı tekalüdü B. Celâl, B. Hüseyin Başkaya, B. Mustafa Kozar, B. Hüsnü Bora, B. Recep Eroğlu getirilmiştir. Toplantıda Beyazid nahiye müdürü B. Nuri Tunaboğlu da bulunmuştur. Yeni idare heyeti aralarında bir toplantı daha yaparak yeni reisi intihap edecekler.

★ Dün Haliçte bir çarpışma olmuştur. Portakal yüklü Ördem motoru, Hâl önünde dururken, Liman idaresine ait 655 numaralı mavnanın sadmesine maruz kalmıştır. Motor ve mavnada hasar vardır. İnşanca ziyat yoktur.

★ Keten tohumu ve susam ihraç fiatleri tesbit edilmiştir.

★ İstanbul Üniversitesi rektörü B. Cemil Bilsel, hafif bir gripten muztarip olduğundan, dün Üniversiteye gelmemiştir. Rektörün rahatsızlığının birkaç gün devam edeceği zannedilmektedir.

★ İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesi dekanı Dr. B. Ahmed Kemal, evvelki gece ekspresle Ankara'ya gitmiştir.

★ Dün, Beyoğlunda Perçin sokağında B. İlyazarın çanta imalâthanesinde, Kadıköyde İskele sokağında madam Horno'nun evinde ve Beylerbeyinde Küplüce caddesinde B. Cemil'in evlerinde birer yangın başlangıcı olmuş ise de derhal yetişen itfalye grupları tarafından söndürülmüştür.

★ Kasımpaşa Zindan arkasında oturan ameleden Rıdvanın iki yaşındaki Arda'nın isimindeki çocuğu, oda içerisinde oynamakta iken mangaldaki fasulye tenceresinin üzerine yuvarlanmış, bu şekilde muhtelif yerlerinden haşlandıgından polis tarafından Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

★ Kartalda Harmanlık mahallesinde Eğin sokağında B. Asafa ald aşap bir ev fırtınanın tesiri ile çökmüştür. İçinde insan bulunmadığından bu noktadan bir ziyat olmamıştır.

Ankara Halkevi idare heyeti

Ankara 20 (Akşam) — Ankara Halkevi yeni idare heyeti seçilmiştir. Yeni heyet şu zatlardan mürekkeptir: B. Fakî Reşid Onat, doktor Ragıp Tüzün, Mecdi Kut, doktor Celâl Pupan, Namık Katoglu, Fethi Oktan, Muhiddin Doğan İnöz, Uluğ İzdimir.

Yeni idare heyeti Halkevi reisi B. Celâl Feridin başkanlığı altında ilk toplantısını yapmış ve bazı kararlar almıştır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Çeşmesinin tamir edilmesi münasebetile Sokollu Mehmed Paşa

Sokollu'nun Mimar Sinan tarafından yapılan çeşmesi, harap bir halde bulunduğundan, belediyece tamir ettirilecek. İsmi Sokollu suretinde de telâffuz edilen Sokollu Mehmed paşa, Osmanlı devletinin en mühim sadrazamlarından biridir. Kanuni Sultan Süleyman, ikinci Selim, üçüncü Murad zamanlarında on üç buçuk sene veziri âzamlik yaptı. Askerî olduğu kadar idarî ve siyasî kudret gösterdi.

Bir lâkabı da «Tavil» yani «Uzun» dur. Nösa civarında Sokolovici kasabasında doğduğu için kendisine Sokollu denen Mehmed paşa, hristiyan bir allenin çocuğuydu. Yenigeri olarak devşirilip Edirne sarayına getirildi. Saraydan kapıcılığa çıkarak, Barbaros Hayreddin paşanın ölümü üzerine onun yerine Kapudanı Deryalığa getirildi. Müteakiben Ruhiye valiliğine geçirildi. İlk büyük muvaffakiyeti, 1551 de Tamşavar kalesinin zaftı esnasında gösterdi. Bunun üzerine vezir oldu. 1561 de üçüncü vezir iken ikinci Selimin kızı Esmahan sultanla evlendi. 1564 de ikinci vezir iken, Semiz Ali paşanın ölmesi üzerine 1564 de veziri âzam oldu. Vefatına kadar sadaret mevkinde kalarak Osmanlı devletinin idaresini elinde tuttu.

Kanunîyi Zigelvar seferine teşvik, safetî idare ve temin etti. Padışahın ölümünü sevkiz gün müddetle gizli tutarak karışıklık çıkmamasını emniyet altına aldı. İkinci Se-

limi sessizce tahta geçirdi. Yeni padişah, Mehmed paşayı makamında ahkoymuş ve idareyi ona bırakmıştı. Sekiz yıl da devirde hüküm sürdükten sonra üçüncü Murad devrine ulaştı.

Don ile Volga arasında kanal açmak Hazer denizine ve Orta Asyaya asker sevk etmek teşebbüsünde bulunmuştu. Bu maksadla, oraya mühendis, amele ve asker de göndermişti. Böylelikle paşa, Türkiye dışındaki Türklere alakasını göstermiş oluyordu. Bu da siyasetindeki kıyasete misaldir. Ancak bu teşebbüs — bir rivayete göre Kırım hanının işine gelmediği için — akim kaldı. Sokollu, Süveyş kanalını da açtırmak istemiştir.

Yenigeri ocağını sağlam tuttu. Kıbrıs adasının alınmasına delâlet etti. O sırada, Venedikliler Osmanlı donanmasını yakmışlardı. Mehmed paşa, Kılıç Ali paşanın da himmetile bir kış zarfında yeni bir donanma tehciz etti.

Sokollu, harice karşı sağlam bir siyaset kullanırdı. Bir gün, arzuhal takdim etmek bahanesile Divan'a giren bir delikanlı tarafından hangerlenerek öldürüldü. Bu sulkasın hakiki sebebi anlaşılmamıştır. Düşmanların kıskırtığı rivayet edilir.

Sokollu, Eyyûpte gömüldü. Kadırgada, Azapkapıda camileri, medreseleri, Eyyûpte medrese ve çeşme gibi eserleri ve sair hayratı vardır. 1566 da doğan Sokollu, 1579 da vefat etmiştir.

Profesör Besim Ömerin 53 senelik dostu ağzından hayatı B. Ahmet İhsan Tokgözle bir mülâkat

Tam manasile namuslu, doğru, faziletli, en yüksek morale sahip, merhametli, şefkatliydi, işte kaybettiğimiz insan budur

Profesör Dr. Besim Ömer Akalın'ın vefatı bütün İrfan âleminizi teessür içinde bırakmıştır. Bilhassa onunla uzun seneler arkadaşlık eden, fikir cephesi gibi insan tarafına da yakından şahit olmuş samimi dostları bu vefatın elemiini daha derinden hissetmektedirler.

İşte onun elli üç senelik arkadaşı Ahmed İhsan Tokgöz... Serveti Fünun sahibi. Profesör Besim Ömerin Ankara'ya hareket etmeden, pazar günü, matbaaya uğrayarak kendisine veda ettiğini anlatıyor.

Saat üçte geldi, Serveti Fünunun elliinci yıldönümü münasebetile hazırladığımız nüsha için yazdığı intibamı getirmişti. Rahatsız görünüyordu. Ankara'ya gitmemesini, bu yolculuğun kendisini yoracağını söyledik. Alakoymaya çalıştıksa da «Muhakkak gideceğim» diyordu. Bize veda ederek ayrıldı.»

Nasıl tanıştılar?

Serveti Fünunun ilk nüshasındanberi her cildde yazısı bulunan profesör Besim Ömerle nasıl tanıştıklarını ve onun pek yakından bildiği hayatını B. Ahmed İhsan Tokgöz, teessür içinde, şöyle anlattı:

— Ben Besim Ömer Paşayı 1303 de yani 1887 de çıkardığı ilk iki kitapla tanıdım: Bunlardan biri «Sihhatnumayı etfal» öteki «Sihhatnumayı izdivaç» idi. Bizde bu mevzularda yazılan ilk kitaplar bunlardı ve intişarları o vakit İstanbulun cahil muhitini fena halde hidetlendiren bir hâdise oldu. Çünkü o tarihte doğum halindeki kadınları erkek doktorlara göstermek usulden değildi. Ancak pek feci vaziyetlerde adına «Lavuta» denilen bir erkek doktorun eve çağrıldığı olurdu.

Kadınların bu pek hususî vaziyetlerine dair kitap yazmak ne mümkün! Fakat Besim Ömer hiçbir şey almırmadı. Daha o zaman bana «Bütün bu cehalet ile mücadeleye karar vermiş olduğun» söyledi. Hakikaten hayatını bu mücadele ile geçirmiş ve muvaffak olmuştur.

1888 de kendisi doktor yüzbaşı olduğu için ikmalî tahsil etmek üzere Paris'e gitti, bilhassa kadın ve doğum sahasında ihtisas yapmaya çalıştı. 1891 de, yani Serveti Fünunun kuruluşunda resimli kitap basmayı öğrenmek için ben de Paris'e gittim. O tarihte La Revue Illustrée isimle fransızca çok güzel bir mecmua çıkardı. Resim basmayı öğrenmek için onun Quartier latin'de Jacob sokağında matbaasına girerken bir gün, yakındaki bir evden Besim Ömerin çıktığını gördüm. Burası onun pansiyonu imiş. Bu sokak Serveti Fünunun sinai inkişafına hizmet ettiği gibi Besim Ömere de bir ikametgâh verdiği için onun ilmi neşriyatına da hizmet etmiştir. Rue Jacob'daki matbaayı idare edenlerin küçük kardeşi bugün Illustration mecmuasının başında bulunan M. Bachel'dir.

Besim Ömerle bütün 1891 yazını Paris'te geçirdik. Ben İstanbul'a döndüm, o da biraz sonra geldi. Serveti Fünundaki tıbbî ve şihbî neşriyatına başladı ve bunun arkası elli yıldanberi kesilmemiştir. O şihbi ve tıbbî neşriyatını bizde yapar ve kitaplarını da bizde bastırırdı. Meşrutiyetten evvelki devirde onun en büyük eseri «Nevsalı afiyet» leridir. Bu cildler bizim milli kütüphanemizin hakikaten en parlak ve o zamana göre fevkalâde mühim eserleridir.

1908 inkılabının ilk günlerinde Besim Ömerin evi istibdadı karşı hareket merkez noktalarından biri olmuş ve Meşrutiyetten sonra rolü insani ve içtimai sîhat işlerine intikal etmiştir. Hilâliahmerin yeniden ihyasında başına geçti. Balkan harbinde ve Umumi harpte en büyük insani işleri gördü.

İlk hastabakıcı yetiştiren odur

Türk kadınından ilk hastabakıcıyı yetiştiren odur. Yetiştirdiği kadınları Besim Ömer kendi elile getirip yaralıların başına koyardı. Beynelmîlel Himayeietfal teşkilâtına bizi de sokmak için ön ayak oldu. Bunun için Amerika'ya kadar gitti. İstanbulda Himayeietfal kuruldu. Mütarekede Beyazıtta çocuklara mahsus bir de süt damlası yaptırdı. Kendi sile ve Âkil Muhtarla beraber 920 de beynelmîlel Salibiahmer kongresinde bulunduk. Cenevre tıp ve fen âleminde bilhassa beynelmîlel Salibiahmer merkezinde nasıl bir mevki kazanmış olduğuna derin bir sevgi ve minnetle gördüm.

Besim Ömer o hengâmda Darülfünun emini idi. Bu vazifeye iki defa intihap olmuştur. Mütareke içinde Ankara millî hükûmetinin emrile İstanbulda Cemiyeti Akvama Türk müzaheret heyeti ismiyle bir heyet teşkil edildi. Onun da başında Besim Ömer vardı. Bizim heyet 922 de Prag'daki beynelmîlel müzaheret konferansına gitti. Ben de o zaman Mü-

Merhum profesör Besim Ömer Akalın

nihte Ankara matbuat şefi idim. Aldığım emirle heyete ben de iltihak ettim. Rektör Cemil Bilsel de oraya geldi.

Besim Ömer 923 sulhunu müteakip yine Cenevrede olan Kızılalipier kongresine geldi ve oradan İstanbul'a avdet etti. 923 den 935 e kadar kendini mesleğine ve tıbbî, fennî neşriyatla hasretti. 934 de Büyük Millet Meclisine aza oldu. Besim Ömer (Paşa) bu defaki intihapta ikinci defa mebus seçildiği zaman ilk toplantıda en yaşlı aza sıfatile bize riyaset etmiştir.

Besim Ömer ve Cemil Bilselle 937 de Bratislavada, 936 da Kopenhagda müzaheret kongrelerine iştirak ettik. Bu yaz yine Cenevredeki kongreye iştirak etmek üzere iken harp patladı. Memlekete dönmek için yolu zor bulduk.

Besim Ömerin insan hayatı

Buraya kadar söylediklerim Besim Ömerin irfan hayatıdır, onun bir de insan hayatı vardır:

Abdülhamid devrinde Serveti Fünunu Hüseyin Cahidin yazdığı bir yazıdan dolayı cinayet mahkemesine vermişlerdi. O tarihte memleketten kaçmak ihtiyacı göründü. Bütün tanıdıklarım benim yanımdan uzaklaşmışlardı. Besim Ömer evime geldi. Bana 300 altın getirdi:

«Sen ev yaptın, paran yoktur, al bunları. Fırar yollarını da hazırladık. Darda kalınca vapura atlarsın» dedi.

Bu iyiliğin hatırasile gözleri yaşaran B. Ahmed İhsan bu sözleri söylerken benim yüzüme baktı:

— Nasıl öğlüm, dedi, şimdi bunu yapacak adam var mıdır, dersin?»

Ve sonra, benden cevap çıkmadığını görünce, devam etti:

— 937 de Bratislavada iken Cenevrede ağır bir göz ameliyatı geçirmem lâzım geldi. Kongre bitmişti. Bir de baktım, Besim Ömer de benimle Cenevre seyahatine hazırlanmış. «Ne yapacaksın Cenevrede?» deyince bana şunu söyledi: «Böyle tehlikeli bir ameliyatta ben seni yalnız bırakmam.»

Cenevrede ameliyat yapıldı. Tehlikeyi atlattıktan sonra — tabii gözü de kaybetti — kendisi İstanbul'a döndü. B. Ahmed İhsan Tokgöz bu sözlerden sonra odanın bir köşesine bakarken:

— Tam manasile namuslu, doğru fazi-

letli, en yüksek morale sahip, merhametli, şefkatli idi. İşte kaybettiğimiz insan budur.

Elli üç sene bozulmadan sürüp gelen iyi hatıralarla dolu bir dostluğun birdenbire kopuvmesi B. Ahmed İhsan çok üzmüştü. Serveti Fünunun elliinci senesi nüshasını hazırlarken dosya arasında mecmuanın bu haftaki nüshasında çıkacak olan profesör Besim Ömerin son mektubunu bana uzattı:

İşte muhterem adamın hayatında yazdığı son satırlar:

«Samimi dostluğumuz yarım asrı geçen Ahmed İhsan Tokgöze.

Bilmem hatırlıyor musunuz? Epey oluyor, milletlerarası Salibiahmer ve çocuklar ittihadı kongrelerinde Hilâliahmer ve Himayeietfal kurumlarını temsil etmek üzere Cenevrede bulunduğumuz sırada çıkarttığım fotoğrafımın altını yarım asırlık dostuma diye yazmıştım. Bu gün ise mektubumun başında yarım asrı geçen dostuma dedim, ne tatlı hitap.

Bu hitap altında gönderdiğim şu mektubuma sebep, tesisi elli yaşına basan gazetenizi ve o zamandanberi Türk edebiyatına, fennine ve şihhatin yayılmasına ve bu suretle memleketimize olan büyük hizmetinizden dolayı sizi, her zaman faal Ahmed İhsan Tokgözü candan tebrik etmektir.

Evet, siz çok tebrik ve takdire lâyıksınız; böyle elli sene devamlı surette intişar ve memleketimize çok hizmet eden Serveti Fünunun sahibi ve başyazıcısı sizsiniz. Ya «Ahmed İhsan matbaası» ile olan hizmetiniz. Bu da değeri ölçülemeyecek kadar büyüktür. Jül Vern fennî romanlarını tercüme edip onları asil resimlerle neşretmeniz dahi ayrıca büyük hizmettir (1887 - 1303).

Öyle sanıyorum ki, sizinle en önce «Sihhatnumayı izdivaç» kitabım vasıtasile görüşmüştüm. Serveti Fünunu tesis ettiğiniz yıl Paris'e gelmişsiniz ki, ben de o zaman meslekî bilgilerimi artırmak üzere orada bulunuyordum. Hatta oturduğum otele asansız geldiğiniz gün siz beni odamda hasta ve kükkür banyosu içinde görmüş ve ziyaretime gelen hocam profesör P. Budin ile görmüştünüz. Bunları size dostluğumuzun kidemini hatırlatmak için yazıyorum.

Ben Paris'te bulduğukça muhabereleerim ve avdetimde yazılarımla Serveti Fünun, Ahmed İhsan matbaası ve sahibi siz ve ben birbirimize bağlı kaldık. Elli yıllık Serveti Fünun koleksiyonunun hemen her cildinde yazılarının bulunuşu benim için iftihara lâyık kıymetli hatıralardır.

Size ve matbaanıza bağlılığuma başka bir sebep de bugüne kadar çıkardığım kitaplarımla, hele birçok seneler devamlı intişar eden Nevsalıafiyetlerin, mesleğime dair fennî klâsik eserlerimin herkesin takdirine lâyık olan bir nefasette tarafımdan basılmasıdır.

Görülüyor ki, birçok vesileler yıllarca süren samimi münasebet bağlığımızı gittikçe kuvvetlendirmiştir.

Sözümü keserken müsaade ediniz de dostluu elli seneyi geçen Dr. Besim Ömer Akalın elli yaşına basan hakikatli öğlünüzü yani Serveti Fünununuzu ve onu sağlam yaşatan babası Tokgöz Ahmed İhsanı tekrar tebrik etsin ve daha bir hayli seneler yaşatmağa muvaffak olmasına dua eylesin.»

9 Mart 1940

Dr. Besim Ömer Akalın

Bu mektubu teessürle okudum ve B. Ahmed İhsan Tokgözü Serveti Fünunun elliinci senesi nüshasının hazırlıklarıla başbaşa bıraktım.

Şevket Rado

Suşehri (Akşam) — Zelzeleyi takip eden günlerde Kızılay 2 sayılı hastanesini buraya göndermişti. Sertablı Kütahya mebusu doktor Süha Dellabaşlı bulunan heyet işini bitirerek 11/3/94 tarihinde kazadan ayrılmış, kalabalık bir memur ve halk tarafından uğurlanmıştır. Heyet Süşehrinde çok iyi çalışmış ve kıymetli hizmetlerde bulunmuştur. Gönderdiğim üç resim, muhterem doktorları ve seyyar hastaneyi gösteriyor.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Ne yapsa yaranamıyor!

Bay Ahmed işsever, heyecanla içeri girdi.
— Ayşe! Ayşeciğim! Canımın içi! - diye bağırmağa başladı.
— Gene ne var?
— Ah, bilsen ne mesudum.
— Sebep?
— Benim Ragıp yok mu, Ragıp?... Hani borsacı... Bir iş tavsiye etti...
— E?...
— Zengin olacağız.
— Nasıl yani?
— Hani bankada iki bin elli liramız var ya... Onunla 41 tane Kalay İş şirketi eshamı alıyorum...
— Kırk bir büyük maşallah sana... Tuuu!... Paracıkları batırıyor... Aile babası olduğunu unutursun, değil mi?... Dışımızdan tırnağımızdan arttırıp bir köşeye koyduk şu 2050 lirayı yahu... Ragıp gibi bir avanın sözünü ya da sen bu işi yap ha... Akına trup sıkayım senin, trup... Anlıyor musun?
— Amma, o bilmez mi, canım?... Bütün gün bu işlerin içinde yuvarlanıyor... Son vaziyetler dolayısıyla. Kalay şirketinin eshamı fırlıyacakmış... Öyle bir fırlıyış olacaktı ki bu, aradan hafta geçmeden bizim iki bin lira dört bin olacaktı...
— Ya kazanamazsan?... Şu kalay yüzünden seni nasıl kalaylıyacağımı var hesap et... Hoş biliyorsun ya: Sen birşey yapamazsın...
— Kazanır da sana yüz liralık bir manto yaptırırsam?...
— Hmh... Sana kalmış...
Oğulları Aygün işsever, hesap vazifesini yaparken durmuş; kulak kabartmış, dinliyordu:
— Peki bana, baba?... - diye sordu.
— Annene ne alıyorsam sana da onun yüzde otuzu... Ne eder, söyle bakayım?
— Oğlan hemen cin gibi:
— Bisiklet eder! - dedi.
— Nasıl bisiklet eder?
— Geçen gün vitrinde gördük ya, baba... Otuz lira değil miydi bana göre bisiklet...
— Vay kârata vay... Lep demeden leblebi diyorsun...
Ayşe:
— İkiz de gölü görmeden paçaları sıvıyorsunuz... Hayalperestler... - diye kocasına ve oğluna çıkıştı. «Ayı da avlamadan postunu satmamalı!» diye bir darbimesel vardı; bilmiyor musunuz? Dinyattaki pırince giderken evdeki bulgurdan da olacağı... Sermaye kediye yükleteceğiz...
— O derece bedbin olma, hanım... Ragıp öğretti... Onda ki akıl şeytana yoktur... Görürsün... Nasıl kazanacağız...

Ertesi akşam, Ahmed eve yeni bir feriyadla girdi:
— 52...
— O da ne?
— Esham, 50 den 52 ye çıktı.
Ve müteakip akşamlar:
— 59 a çıktı...
— Deme?
Derken:
— 66 oldu...
— Bağla...
— Nasıl yani?
— 66 ya bağla...
— Yok yok... Ragıp devam etmemi söylüyor...
Derken:
— 99...
— Aman 100 olsun sat... Yoksa top atarız ha...
— Vallahi iradem elimde değil...
Ve ertesi akşam, Ahmed:
— Okuttum, okuttum... - diye içeri girdi. Mutfaktan elinde kepece çıkan Ayşe:
— Kokuttun mu?... Mahvını ettin işleri? - diye heyecanla sordu. - Ben sana dememiş miydin bunun sonu felâketli diye...
— Yok, hanım... Kokuttum, okuttum... Mektebe verdim...
— Ne diyorusun kuzum?...
— Sattım...
— Kaça?
— Yüz elliye... Tam dört bin lira kâr...
— Demek iki manto parası da benim...
Oğlan yerinde durmuyor, zıp zıp zıplıyordu:

— Bana hem bisiklet, hem tenis takımı...
— Tabii, tabii... İkimize de...
— E... Nasıl oldu, bey, anlatsan a...
— Kalay bulunmadığı anlaşılmış, bir fırlayış başladı efendim bir fırlayış... 100 derken 110... Derken 150... 200... 250 ye kadar dayandı
— Hani sen 150 de sattığını söyledin ya...
— Ragıp öyle tavsiye etti... Dedi ki: «Bu hadsiz hesapsız yükselmez... Sağlam kazıya bağlamalı insan... Okuturuz olur biter...»
— E...
— İşte bizde 150 de iken elden çıkardık...
Oğlan hesap defterinin kenarında rakamları sıralayarak:
— 25 i 5 e bölersek 5... Demek ki 8000 lira kazanacağımıza 4000 kazandı baba... Ah, keşki daha dayansaydın...
Ayşe:
— Tu! Tu! Tu!... - diye küplere bindi. - Nasıl?... 150 de iken mi sattın?... Ah avanak... Eline böyle bir fırsat geçti de devan etmedin öyle mi?... Zaten sen ne ahmaksın, ne ahmaksın...
— Canım, o kadar kurnazken Ragıp bile hemen sattı... Ben nasıl dururum...
— Kenarına bak, beşini al... Zaten o da senin arkadaşın değil mi?... Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş... Bu işi de yüzünüze, gözünüze buluşturmuş...
Oğlan, annesinin hiddetini görünce, işi ne olur ne olmaz sağlama bağlamak istedi:
— Baba... Benim hediyelerimi unutmuyacaksın, değil mi?
Ayşe, yüzü kıpkırmızı haykırdı:
— Aptal... İştinmiyor musun?... 4000 lira zararımız var... Ne mantası, ne bisikleti... Baban gene yaptı yapacağını... Ayağına kadar gelen nimeti tepti... Ben demedim miydi zarar edeceksin diye... Zaten hangi işin üstesinden adam akıllı gelir ki?...

Nakleden: Hatice Süreyya

AKŞAM		
Abone ücretleri		
	Türkiye	Ecnebl
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	"
Posta ittihadına dahil olmayan ecnebl memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.		
Telefonlarımız:		
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdürlük: 20497		
Safar 11 — Kasım 135		
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı		
E. 10.00 11.40 5.59 9.26 12.00 1.31		
Va. 4.22 6.02 12.21 15.47 16.22 19.52		
İdarehane: Babıali civarı Acımusluk sokak No. 13		

Boğaziçi Spor klübünden: Klübümüzün senelik kongresi 24 mart 940 pazar günü saat 15 de Arnavutköy C. H. P. binasında yapılacakından azalarımızın lütfen teğrifleri rica olunur. 1 — Senelik çalışma raporu, 2 — Hesabatın ve yeni bütçenin tasdiki, 3 — Yeni idare heyetinin seçimi.

KADIKÖY HALKEVİNDEN
Evimiz spor programı mucibince 24 mart pazar günü mükaafatı bir (Siklet atma - 680 gram) müsabakası yapılacaktır. Müsabakaya iştirak etmek isteyenlerin pazar sabahı saat 9.30 da Fenerbahçe stadında hazır bulunmaları.

Eminönü Halkevinden: 21/3/940 perşembe günü saat 17.30 da evimizden Çağaloğlu'daki salonunda ressam bay Nurullah Berk tarafından (Modern sanat) mevzu bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Aydındaki define

Yeniden bir heykel ve beş
avize bulundu

Aydın (Akşam) — Konya'nın Bozkır kazasının Hoca köyünden Ali ve Ahmed adındaki ameleler Kemer mahallesi civarında evkafa aid zeytinliğin su bendini yapmak-talar iken kaz-dıkları yerden büyüğe bir taş çıkmıştır. Bu ta-deposuna benzer

Bulunan kadın
heykeli

dan içi mil dolu su sonra taşın altın-şı ikiye böldükten bir yer, bu yerin toprağı dışarı atıldı-ğında zeytin dalına benzeyen bir gelin tacı ile iki bilezik ve küpe bulun-muştur. Ameleler taksim için gelin ta-cını ikiye ayırmışlardır.

Bu esnada Kemer mahallesinden çarşıya gelmekte olan Feyzullah ve Ahmet çavuş adındaki şahıslar yanla-rına yaklaşmışlar ve meseleyi öğren-dikleri için mezarda bulunan tacın bir dah ile bir bilezik bunlara verilmiştir.

Ameleler hisselerine düşeni sattır-mak üzere akrabalarından Aydında mukim kahveci Mustafa çavuşa ver-mişler, o da İzmir'e götürmüştür. Ah-met çavuş ile Feyzullah ise hisselerine düşen parçaları Aydında kuyumcu Hüseyine 77 liraya satmışlardır. Mesele hükümete aksedince Aydında satılan müsadere edilmiş, Mustafa çavuş ta İzmir'e yakalanmıştır. 49 gram ve 29 santigram olan İzmirdeki parçaların müzeler müdürlüğü tarafından Mi-lattan 4 asr evvel Tralles metropollesi-nin kabristanlığına ait olduğu tesbit edilmiştir. Fakat kıymeti hakkında he-nüz bir malumat yoktur, yalnız İzmir sarrafı 50 bin lira tahmin etmiştir.

Bundan başka dün Ahmet çavuşun evinde yaptığı hafriyatta bir kadın heykeli ve 5 adet avize bulunduğu öğ-renilerle bunlar da müsadere edilmiş-tir. Zabıta işe lüzum gelen ehemmiye-ti verdiğinden daha birçok tarihi kıymet taşıyan eşyalar bulunacağı umul-maktadır.

★ Beşiktaş jimnastik klübü başkanlığından: Klübümüzün senelik kongresi 31 mart cumartesi günü saat 14.30 da Beşiktaşta Spor caddesindeki lokalinde aktedilecektir. Ruzname: 1- Kongre riyaset divanının in-tihabı, 2- Mali ve idari raporun okunması, 3- Mürakip raporunun okunması, 4- Gelecek sene bütçesinin müzakeresi, 5- İdare heyeti ve mürakipler in-tihabı, Nizamname mü-bincine kongre tarihine kadar geçen bir senelik aylık taahhütlerini ifa etmeyen aza kongreye iştirak hakkını haiz olmadıkların-dan aylık taahhütdattan borcu olan sayın azatımız en geç 29 mart akşamına kadar pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 14 ten 20 ye kadar klüp merkezindeki me-mura müracaatla makbuz mukabili tediye bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Tefrika No. 13

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Vezir Nâsır, intikam almak için, Azra'nın
babasını kışkırtmak istemişti. Fakat...

— O halde cesedini arıyalım.
— Arattım, bulamadılar.
— Kuyulara atmış olmasınlar?...
— Bu aklima gelmemiştir. Onları da sen arat, Nâsır!
Sarayın bahçelerinde, suyu içilen dört büyük kuyu vardı. Nâsır derhal adamları-na şiddetli emirler verdi, kuyulara çengeller atıldı. İnsan değil, bir kuş cesedi bile bulunamadı.
Vezir çok meyustu. Tekrar valide sulta-na koştı:
— Bulamadık, sultanım! Bu kız, kuyuya kendini atıracak kadar budala değildir. Herhalde dışarda birine kaçmış olmalıdır. Müsaade buyurunuz da onu şehir içinde arayalım.

Valide sultan, kimseye birşey sezdirmen-den ve ortalığı velveleye vermeden aratıl-masını emretti.
Vezir Nâsır bir hafta mütemadiyen Azra-yı arattı. Şehir içinde de izini bulmak ka-bil olmadı.

Nâsırın merakı gittikçe artıyordu. (Ta-lîh bakıcıları)ndan biri, vezire:
— Azrâ Semerkandan çok uzaklara git-miştir. Eğer onu Semerkand ve civarında bulursanız, ben ellerimi keserim.

Dişordu. Birkaç gün sonra, vezirin sadık cariyelerinden biri, kendisine gizlice şu ma-lûmatı verdi:

— Dün gece valide sultanın cariyelerinden birle konuşuyordum. Bana dedi ki: «Vezir Nâsır, Azrâyı boş yere aratıyor. Va-lide sultana, Azrânın Buharaya salimen vardığına dair bir haber geldi. Azrânın Bu-haraya gittiği muhakkaktır.»

Nâsırın gözleri döndü:
— Azrânın Buharaya kiminle gittiğini sormadın mı?

— Bunu sormağa lüzum var mıydı? Bel-li ki, Azrâ, şehzade Gıyaseddinle gitmiştir. Nâsır bu ihtimali hiç düşünmemişti. Ca-riyenin bu sözleri onu birdenbire uyandı-rmıştı.

— Hakkin var, dedi, en doğru haberi sen getirdin! Şimdiye kadar bunu düşünmediğime hata etmişim. (Talîh bakıcısı) bana Az-rânın uzaklara gittiğini söylemişti. De-mek ki, valide sultanın herşeyden haberi var. Belki de Azrâyı kendi elle Gıyasa ver-miştir. Eğer böyle ise, alacağı olsun o tüyü yolunmuş atmacanın...

Nâsır, Buharaya adamlar göndermiş, ve Azrânın Gıyaseddinle beraber yaşadığını, hattâ çok yakında onunla evleneceğini öğ-renmişti.

Şehzade Gıyaseddin Türk beylerinden bi-rinin kızı ile yeni evlenmişti. Karısı çok gü-zel ve akıllı bir kadındı. Gıyaseddin, Azrâ ile kolay kolay evlenemezdi. Belki de onu böyle avutmuştu.

Fakat, ne olursa olsun, hakikat olan birşey vardı: Türkân hatun, veziri aldatmış-tı.

Nâsır, valide sultanın oynadığı bu oyuna mukabele etmeden durabilir miydi?

Kurnaz vezirin ilk yapacağı iş, Gıyased-dinle karısının arasını bozmak olacaktı. O, bu işi yapmakta da güçlüğ çekmedi. Gıya-seddinin kayın babası «Aslan bey» o sırada Semerkanda gelmişti. Vezir Nâsır, Aslan beyi buldu:

— Kızınızı görmek için mi Semerkanda geldiniz?

Diye sordu. Aslan bey:

— Hayır, dedi, Semerkanda başka bir iş için geldim. Fakat, kızımı da görmek is-terdim. Şehzade Gıyaseddinin Buharaya gittiğini öğrendim. Buhara yolunun üze-rinde olmadığı için, bundan vaz geçtim.

— Buradan giderken Buharaya uğrama-nızı tavsiye ederim. Zira kızınız orada çok muhtarıptır. Onun derdlerini dinlerseniz, Gıyaseddinin kızınıza layık bir koca olma-dığını anlarsınız!

Aslan bey, vezirin ne demek istediğini anılamadı:

Deli bir kadın... Öyle değil mi?...

— Evet.
— Anlıyorum... Siz de bizim Süha bey gibi anası babası olmayan bir yetimsiniz...

— Öyle efendim.
— Demek bu kalıkcı kadını sizi büyüttü.

Bahanın kurnaz dimağında şimşekler çakıyordu. Zihni mütemadiyen işliyor, bir şeyler keşfetmeğe çabalı-yordu. Zaten bu gibi dalâvereleri mey-dana çıkarmak hususunda mütehas-sis olmamış mıydı?

Sordu:

— Küçük hanım! Demek ki bu aranan hanımın siz olduğunuza ka-nısınız?

Kız, mahcubane:

— İhtimal... - dedi. - İsim müşa-beheti varsa bile, zihnimde bir şüphe hasıl oldu.

— Belki siz aileniz tarafından terk edilmiş bir çocuksunuz... Annenize babanıza evvelâ sizi başka ellerde bı-rakmakta mahzur görmediler. Genç-lîk delillîle bunu yaptılar. Fakat sonra sizi özlediler... İzinizi de kay-betmişlerdi. Şimdi aramağa çıktılar...

Böyle mi tahmin ediyorsunuz?

— İyi buldunuz.

— Demek böyle bir vaziyette ne

— Ben, Gıyâsı çok severim ve onu kü-çüktenberi tanırım. Eğer o da kızıma layık bir koca değilse, kızım dünyada ondan daha iyi bir koca bulamaz.

Diye cevap verdi.

Nâsır fikrini açıkça söyledi:

— Öyle amma, sizin kızınız hem çok gü-zel, hem de çok akıllı, uyanık bir kadındır. Halbuki, Gıyâs capkın, ayaş bir gençtir. Buradan Buharaya giderken, Türkân sul-tanın cariyelerinden birini kaçırmış. Bu-harada onunla eğlenip duruyormuş.

Aslan bey şoklanmış ve ilerisini fazla düşünen bir adamdı:

— Ben ötesine karışmam, hazret! dedi - Şehzade, kızından başka bir kadın daha sevmişse, onu da alabilir. Bu işin dörde ka-dar yolu var. Bu kadar güzel, yakışıklı bir şehzadenin bütün ömrünü bir kadınla ge-çirmesine imkân var mıdır? Ağabeysi sul-tan Mehmedî görmüyor muyuz? Dört karısı, sekiz gözdesi ve bunlardan başka yüze ya-kın ve birbirinden güzel cariyeleri var.

Vezir Nâsır, Aslan beye ne dediyse mües-sir olmadı. Aslan bey vezirin yanından ay-rılınca bu mesele ile meşgul olmağa baş-lamış ve yaptığı tahkikat neticesinde, vezir-in Azrâyı sevdiğini öğrenince:

— Vay melûn kurt... Az kaldı beni de kandırcağı.

Dişerek, kendi kendine gülmüştü.

Maamafih, bu hâdisde Aslan beyi büsbü-tün lâkaydı bırakmadı. Semerkandan beş on gün sonra ayrılarak Buharaya gitti. ki-zini ve damadını ziyaret etti. Ve ortada en-diyecek bir vaziyet olmadığını gördük-ten sonra Buharadan ayrıldı.

Vezir, Buhara'ya casus mu
gönderiyor?

Vezir Nâsır aşkını ve kinini yenemiyordu. Her ne bahasına olursa olsun, Azrâyı elde etmeğe karar vermişti. Nâsırın, Eram ismin-de bir kölesi vardı. Eram o yıl sonunda azad edilecekti.

Vezir bir gün kölesini çağırdı:

— Eram, dedi, sana sen defa olarak bir vazife vereceğim. Kimseye sezdirmeden Bu-haraya gidip, Gıyaseddinin sarayından Az-râyı kaçıracaksın! Eğer bu işi muvaffaki-yetle bitirmezsen, seni azad etmeyeceğim. Eram çok cesur olduğu kadar, aynı za-manda da çok kuvvetli ve heybetli bir adam-dı. O yıl sonunda azad edileceğini, memle-ketine gideceğini düşünerek sevinir ve her fedakârlığı göze alıyordu.

— Size her zaman canımı fedaya hazırım, velinimetim! dedi. Fakat kulumuzu orada tamlırlarsa, Gıyaseddinin eline düşersem, be-ni kim kurtaracak?

— Arkada daima sultanın baş veziri bu-lundugunu unutuyor musun? Buharada ya-kayı ele verirsən, derhal kurtarmak da be-nim elimdedir. Eğer Azrâyı kaçırarak im-kânlarını bulamazsan, hiç olmazsa şehzade Gıyaseddinin vücudunu ortadan kaldırma-ğa çalış! O zaman Azrâ nasıl olsa Buha-rada kalamaz ve tekrar Semerkanda ge-lir.

Eram, efendisine söz verdi ve bir gece atına binerek, kimseye görünmeden Semer-kandan ayrıldı.

★

Nâsır, Eramın müsbet bir iş göreceğinden emindi; kendi kendine:

— Ya Azrâyı kavuşacağım... Yahud Gı-yasın başını koparacağım.

Dişordu. Nâsır neden Azrânın üzerine bu derece düşmüştü? Gerçekten onu candan seviyor muydu?

Nâsır elli beş yaşını bulmuş bir adamdı. Herhangi bir kadını delice sevecek çağıda değildi. Veziri, Azrânın peşinde koşturan bir sebep vardı; İhtiras. Bu ihtiras, vezir-lîk postunu kaybetmek kaygısından doğu-yordu. Azrâ, valide sultanın ruhuna nüfuz eden, ona her dedikini yaputan bir kızıdı.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 101

Nakleden: (Vâ - Nâ)

— Süha beyi yanınızdan ayırdığım için affınızı rica ederim, küçük hanım! - dedi. - Lâkin pek mühim bir işim var... Tam zamanında yetiş-mek mecburiyetinde bulunuyoruz.

Bu sözleri söylerken gülümsüyordu. Fakat, için için şöyle düşünüyordu:

«— Bu saatte bu piç kurusunun burada ne işi var?... Allahallah...»

Gene yüksek sesle:

— Süha, bana her şeyi söyledi... Umarım ki kendisiyle bahtiyar olası-nız... Benim bütün temennim bu-dur... Esrarını bana anlattığı için Sühaya kızmazsınız, sanırım... Onun benden gizlediği hiç bir şey yoktur... Ah bilersen sizi ne kadar seviyor... Bütün kalbile size bağlıdır.

Her nedense bu ufak tefek adam, genç kızın fena halde sinirine doku-nuyordu. Ona karşı müthiş bir anti-pati duymaktaydı.

— Mersi efendim... - dedi.

— Evinizden memnun musunuz?... Sühanın size, bahçe içinde sempatik bir ev tuttuğunu da biliyorum...

— Evet.

— Talebemin aklı, fikri hep sizinle meşgul... Ben onun hocasıyım... Onu da kendim gibi mütemadiyen kitap-larla uğraşmak üzere yetiştirmiştim; halbuki hayatın en güzel romanı olan aşk kitabını okumağı tercih ediyor, heh heh...

Kız, bu sözleri pek soğuk buluyordu. Fakat erkek devam ettiği için lâfi yarıda bırakıp demiyordu.

— Sühanın size karşı derin hissi-yatı var... Bu hissiyatın yüksek bir aşk olduğunu ben biliyorum... Kü-çük hanım... Ne zamandanberi bura-dasınız?... Çoktanberi mi bekliyor-sunuz?

Şermin, otelede bu saatte bulun-uşunu izah etmek mecburiyetini duydu.

Mahcubane:

— Bir fikir almağa gelmişim! - de-di.

— Sühadan mı?... İlahî kızım... Türkçede bir mesel vardır: Kelin mer-hemi olsa kendi başına sürer! - der-ler... Onun da fikri olsa kendi kulla-nır... Bari bana anlatın... Neymiş derdiniz?... Belki faydam dokunur...

Baha, haddi zatında soğuk adam olmakla beraber, icabında munisleş-mesini, sokulmasını bilirdi. Sesini öyle yumuşattı, gözleriyle öyle dostça baktı ki, saf bir kalbi olan kızın üzerindeki fena tesir yavaş yavaş kayboldu.

Düşündü ki: Ziyaretinin hakiki se-bebini niçin bu adama anlatmasın?... Bahusus mademki hoca adamdı bu... Tecrübeliydi... Belki bir yol gös-terir, akıl öğretirdi... Öyle ya: Ne de olsa Süha genç, bu yaş... Yaşlıların tecrübelerinden istifade etmeli!...

— Sizi rahatsız etmez miyim?... Beyhude lâflarımla başınızı ağrı-tmaz mıyım? - diye sordu.

— Niçin?... Bilâkis... Memnun olu-rum çocuğum... Söyleyin bakalım, neymiş? Ne varmış?... Evvelâ kısaca hulâsa edin...

Kızcağız, çantasını açtı. Bir gaze-teden kesilmiş küçük bir kâğıd çı-kardı. Bahaya uzattı. Muallim bu matbu satırlara göz gezdirdi.

— Balıkçı mı?... Zonguldak mı?... Pervin mi?... Bunlar ne?...
— Efendim... Bahsi geçen Pervin hanım, beni büyüttüğü... Şimdi de kendisiyle birlikte oturuyoruz.

Baha, düşünüyor hissini vererek:

— Ha... Duydum... Biliyorum...

yapmanız icap ettiğine dair nasihat soruyorsunuz?

— Eğer bana yol gösterirseniz, size pek müteşekkîr kalırım, bey-efendi!

— Sana bir iyilik yapayım öyleyse evlâdım... Sen hiç yorulma... Ben za-ten onunda ismi geçen zatla abba-bım... Onunla bugünlerde görüşecek-tim. Vakit kaybetmeksizin gider, se-nin de işinden bahsederim.

— Ne büyük bir zahmete katlanı-yorsunuz...

— Estâğfurullah... Fakat şayet al-dığım haber fena olursa, yahut bu işten münasebetsiz bir netice çıka-cağına kanaat getirirsem sana malû-mat bile vermem ki üzülmeyisin... O takdirde sükütdan dolayı hay-rete düşme... Şayet alacağım haber iyi olursa vakit geçirmeksizin seni haberdar ederim.

— Ne ince ruhlusunuz.

— Kızım... Benim tecrübeli bir in-san olduğuma şüphe etmezsin değil mi?

— Nasıl ederim ki siz bana bunca iyilikleri yapan Sühanın hocasıysınız... Onu yetiştirmişsiniz...

— Öyleyse bu meseleden kimseye bahsetme...

— Kimseye mi?... Nasıl yani?...

(Arkası var)

Bizde aspirin fabrikası yoktur. Asipiol Necati

Esası haricden getirilmiş, tablet şekline konmuş Avrupa mamulâtının fevkindir.

Bahçekapı; Salih Necati

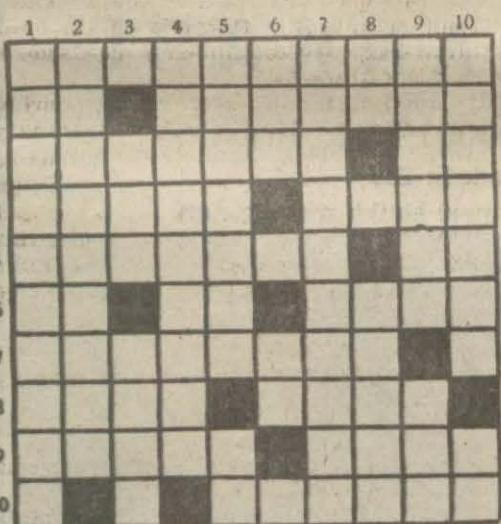

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 K. W.

Türkiye saatle
PERŞEMBE 21/3/940
12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik: Çalalar. Fahire Kopuz, Cevdet Çağla, Hasan Gür, Hamdi Tokay, 1— Okuyan: Sadi Hosse, 1— Kanuni Arif bey - Hicaz şarkı: (Hicazla geçen günleri), 2— Zeki Arif - Şetaraban şarkı: (Kız vücudun gül kokan bir yasmın), 4— Şetaraban şarkı: (Oduncular dağdan odun indirir), 5— Türkü: (Göresin mi geldi beni meclim), 2— Okuyan: Melek Tokgöz, 1— Lâtif ağa - Hicaz şarkı: (Yoktur zaman gel), 2— Hicaz şarkı: (Hicazla geçen günleri), 3— Hicaz şarkı: (Mevsimi bahar geldi, 4— Hicaz şarkı: (İndim yarın bahçesine), 13,30-14 Müzik: Karışık müzik (Pl.)

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18,40 Konuşma (Bibliyografya), 18,55 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı Ajans ve meteoroloji haberleri, 19,30 Müzik: Fasil heyeti, 20,15 Konuşma (Sihhat saati), 20,30 Müzik: Çalılar Hakkı Derman Şerif İğli, Hamdi Tokay, Zühtü Bardakçılı, 1— Okuyan: Safiye Tokay, 1— Udi Ahmet - Karıcılar şarkı: (Varken gönüde), 2— Sel. Pinar - Karıcılar şarkı: (Sana gönül verdim beni bırakma), 3— Artaki - Kürdili H. şarkı: (Artık ne siyah), 4— Udi Mehmet - Kürdili H. şarkı: (Derdin ne ise), 2— Okuyan: Mustafa Çağlar, 1— Şerif İğli - Nihavend şarkı: (Gece sahilinden açıp), 2— Yesari Asım - Nihavend şarkı: (Yaz geldi gülüm eğlenelim), 3— Türkü: (Ak sadeler giyer aman), 4— Türkü: (Şimşir Pinar), 21 Müzik: Oyun havaları, Sadi Yaver Ataman, 21,15 Müzik: Radyo orkestrası (Şef: Dr. E. Praetorius), 1— Edward German: Şekspiyer'in sekizinci Hamri piyesi için yazılmış üç dans, 2— Fr. Maupiero: Dört İnzencioni, 3— Fr. Liszt: Les Preludes (Senfonik parça), 22,05 Müzik: Melodiler (Pl.), 22,15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nakit borsası (fiat), 22,30 Müzik: Opera Aryaları (Pl.), 22,55 Müzik: Caz-band (Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:
1 — Muhasebecilik.
2 — Bir iki deha - Melekler.
3 — Doğruluk - Güzel sanat.
4 — Bir cins pamuk - Ters arzu.
5 — Bir nevi nebat - Hane.
6 — Kırmızı - Sonuna «S» gelirse eskiden başa gilyirdi - Sonuna «N» gelirse sağlam olur.
7 — Bir erkek ismi.
8 — İman et - Merasim.
9 — Ters aldan demektir - Bal.
10 — Yabancı.
Yukarıdan aşağı:
1 — Beraberlik.
2 — Tayyare meydanı.
3 — Dananın başı - Katil.
4 — Arzulayı iyi değil.
5 — Çirkinlik - Tenavül et.
6 — Oraya kadar - Uzak nidası.
7 — İnfilak etmiyen.
8 — Sanat edatı - Munis kadın.
9 — Bir mahallede sakin olmak - Nebatın başı.
10 — Bir sebze - Ters vilâyettir.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa:
1 — Zararetmek, 2 — Ecanib, Ema, 3 — Rihaz, Alev, 4 — Zemmetmek, 5 — Arik, Haki, 6 — Viyana, Bel, 7 — Agodal, Oya, 8 — Tıkar, Byer 9 — Ca, Ritelni, 10 — İta, Nuzu.
Yukarıdan aşağı:
1 — Zervevatçı, 2 — Aciğeriat, 3 — Rahmiyok, 4 — Anamkadar, 5 — Rize, Narin, 6 — Eb, Thal, Tu, 7 — Ama, Bez, 8 — Melekboylu, 9 — Emekleyen, 10 — Kav, İlarış.

Doktor

Bahaddin Lütfi Varnalı
Profesör Ürolog

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu, İş Bankası karşısında,
Emir Nevruz sokağı Panaiya
aprt. No. 2. Telef. 42203

Gayrimenkul Satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Ziya Akifin (Ahmet Ziyaattin) 8646 hesap No. sile Sandığı'mızdan aldığı (2800) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icabeden Boğaziçinde Vaniköy'ün Vaniköy sokağında eski 43, 73, yeni 88, 90, 73 numaralı kayden yalı ve arsa balen yalı yıkılmış olup mecmu arsa tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (125) lira pey akçesi verecektir.

Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubunda kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rütumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 26/3/940 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 21/5/940 tarihine müsadif salı günü Çarşafı'nda kâin Sandığı'mızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için tedkik edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyetlerle Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 5/6/940 tarihine müsadif çarşamba günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmışlardır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 939/174 dosya No. sile Sandığı'mız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammen bedeli koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (2014)

Ticaret Vekâleti iç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

30 İkincitegrin 1330 tarihli «Ecnabi Anonim ve sermayesi esham münkasim şirketler kanunu» hükümlerine tevfikân Türkiye'de çalışmasına izin verilmiş olan ecnabi şirketlerinden Doçye Levente Linye şirketinin Türkiye umumî vekili bu defa müracaatla haiz olduğu salâhiyete binaen, şirketin İzmir acentâliğine, şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarıyla hazır bulunmak salâhiyetini de haiz olmak üzere, Alman tebaasından Otto Fink'i tayin ettiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesaiik vermiştir.

Keyfiyet tedkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

İstanbul Üniversitesi A.E.P. Komisyonundan:

Ahınacak şeyler	Adet	Beherinin muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira
Göz kliniğine altı ayak buz dolabı	2	325	
Nebat Enstitüsüne üç ayak buz dolabı	1	255	68

Şimdilik en az üç buz dolabı 9/4/1940 salı günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltme ile alınacağından isteklilerin 68 liralık muvakkat teminat makbuzu ve 940 yılı ticaret odası vesikalarla gelmeleri şartnamesi her gün rektörlükte görülür. (2148)

Açık eksiltme ilânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Haydarpaşa Lisesinde devlet hesabına okuyan yatılı talebe için kumaşı okuldan verilerek üzere 123 takım elbise imaliyesi eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 5 Nisan 1940 cuma günü saat 15 de Beyoğlu Karıman karşısında Liseler Satınalma komisyonu binası içinde yapılacaktır.

İlk teminat 67 liradır. Şartname mektepte görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte terzi olduklarına dair yeni sene Ticaret odası veya ruhsat ünvan tezkeresiyle birlikte komisyona gelmeleri. «2177»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Eskişehirde idarece gösterilecek mahalde teslim edilmek şartile beher adedi on kurus hesabı 9000 lira muhammen bedelle 90,000 adet parke taşı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme 8/4/940 tarihine rasthyan pazartesi günü saat 11 on birde Haydarpaşa gar binasında Birinci İşletme komisyonunca yapılacaktır. İsteklilerin eksiltme şartnamesinde yazılı muvakkat teminat ve 2490 sayılı kanun ahkâmına tevfikân tedkik mektuplarını eksiltme günü saat ona kadar komisyon reisliğine vermiş bulunmalıdırlar.

Bu işe aid şartname ve mukavele projesini parasız olarak Haydarpaşada Yol Baş Müfettişliğinden alabilirler. «2077»

Teknik Okulu Satınalma komisyonu Başkanlığından:

Yıldızda bulunan okulumuz talebe ve hademeleri için 114 çift iskarpin alınacaktır. Muhammen bedeli 855 liradır. İlk teminat 64 lira 13 kuruştur. Şartnamesine göre açık eksiltmesi Gülmüşyuvanda Yüksek Mühendis mektebinde toplanacak komisyonumuzca 2/4/940 tarihine rastlayan salı günü saat «14» de yapılacaktır. İsteklilerin nümune ve şartnameyi görmek ve ilk teminat yatırmak üzere eksiltmeden bir gün evveline kadar okulumuza ve eksiltme günü de 2490 sayılı kanun ile şartnamede yazılı belgelerle ve ilk teminat makbuzlarıyla Yüksek Mühendis mektebine gelmeleri. (2054)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

Şubemiz hademeleri için 14 kat lacivert elbise ve 14 çift ayakkabı karşılıklı pazarlık suretile yaptırılacaktır. Taliplerin 25 Mart pazartesi günü saat on beşte nümunelerle birlikte Liman Han dördüncü kattaki şubemize müracaatları rica olunur. «2201»

Sayın müşterilerimize müjde:

Sabık SAMLİ ve yanan ATA ATABEK mağazasındaki faniâ TRİKOTAJ, Çamaşır vesair TUHAFİYE çeşitlerimizi aynı sırada sabık Tayyare Piyango müdüriyeti binasının sağ tarafında 47.2 No. da bulabilirsiniz.

HAYRİ KOYUNCU

Türk Hekimleri
Dostluk ve yardım Cemiyetinin

Yeni nizamnamesi mucibince idare heyeti intihabı yapılagından azaan 30 Mart 1940 cumartesi günü saat bir buçukta İstanbulda Elibba Odası binasını teşrifleri rica olunur.

EV ARANIYOR

(Satılık veya kiralık)
Nişantaşı, Hüriyet tepesi, Mecidiyeköy, Bomonti veya civarlarda, 5 - 6 odalı genişçe bahçesi veya bahçelik arsası bulunan ev aranıyor. Tafsilatın tahminen Beyoğlunda Saray sinemasında kontrol Bay Şebana bildirilmesi.

Nadide zümrüd

On yedi kırat 20 santim sikletinde koyu renkli tek taş bir zümrüd çıplak olarak Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 28 mart 940 perşembe günü saat 14 de müzayede ile satılacaktır. Bedestence takdir olunan kıymeti yedi bin beş yüz liradır.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

150,000 Lira

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mik.	Eksiltme şekli	Günü	Saati
Elektrik malzemesi	12kalem	Pazarlık	27/III/940	14
» motörü	2 adet	»	»	14.30
Muhtelif hayvan koşum leva.	13 kalem	»	»	15.
» demir kürek	5 »	»	»	15.30
Ağaç malzemesi	4 »	»	»	16.
Travers 15.S; en 10 cm. kalınlıkta kuru yontulmuş meşe	15300 adet	»	»	16.30
El arabası	300 »	»	28 »	14
Çadır	5 »	»	»	14.30
Cam	10 sandık	»	»	15
Madeni yağ	5 kalem	»	»	15.30
Pirinç ve bakır boru	40 »	»	»	16
Demir kurşun bakır boru	26 »	»	»	16.30
Demir malzemesi	15 »	»	29 »	14
Dekovil »	11 »	»	»	14.30
Çelik Halat 3/4 pusluk	400 metre	»	»	15
Lokomotif malzemesi	3 kalem	»	»	15.30
Boya levazımı	19 »	»	»	16

I — Şartname ve müfredat listeleri mucibince yukarıda cins ve mikdarı yazılı muhtelif malzeme pazarlık usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Pazarlık hıazırlarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname, müfredat listeleri her gün sözü geçen Şubeden parasız alınabilir.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde tedkik edecekleri fiat üzerinden % 7,5 güvenme paralarıla birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (1731)

Gayrimenkul Satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Saimen'in 10078 hesap No. sile Sandığı'mızdan aldığı (450) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icabeden Vefada eski Vinik Sacaetin mahallesinin Bostan Çıkmaşı sokağında kadaastro tesbitinde Hacıkadın mahallesinin Meyvalı Bostan sokağında, eski 40 yeni 12 kapı 528 ada 1 parsel numaralı baheçlin ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (125) lira pey akçesi verecektir.

Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubunda kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rütumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 26/3/940 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı ve sair lüzumlu izahat ta rek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 21/5/940 tarihine müsadif salı günü Çarşafı'nda kâin Sandığı'mızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için tedkik edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyetlerle Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 5/6/940 tarihine müsadif çarşamba günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmışlardır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 939/30 dosya No. sile Sandığı'mız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammen bedeli koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (2013)

Şirketi Hayriyeden:

Kiralık Dükkanlar

İskelelerimiz ihtisalinde:

Büyükdere'de birisi Gazino olmak üzere (5), Çengelköyünde (2), Kuzguncukta (1) dükkan pazarlıkla kiraya verilecektir. Görmek için iskele memurluklarına, görüşmek için Şirketi Hayriye idaresine müracaat olunması ilân olunur.

Yüksek Mühendis mektebi satınalma Komisyonundan :

(310) takım çamaşır kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher takımın muhammen bedeli (17,17) ve ilk teminatı (400) liradır. Eksiltme 22/3/1940 saat (16) da yapılacaktır. Zarflar saat (15) e kadar komisyona verilecektir. Tafsilat mektepten alınabilir. (1729)

FEVKALÂDE RANDIMANLI YENİ SİERA AHİZELERİ

Yeni SİERA cihazları aynı fiata satılan rakip radyolarla kıyas kabul etmez evsaf ve meziyetlere haizdir. Vantıların hangisi mukayese edilirse edilsin » musiki kabiliyeti, kısa dalga alışı, şekil güzelliği, yapının sağlamlığı, hülâsa her bakımdan SİERA'nın üstünlüğü kolayca isbat edilebilir. Bütün cihazların kolayca okunur bir kadrânları olduğu gibi otomatik düğme tertibatı, haiz cihazlarda bile ibre ufki vaziyette hareket eder. Muhtelif 1940 SİERA modellerinin üstün vasıflarının, istimalindeki kolaylığı, kusursuz ve mükemmel çalışmalarını bizzat görmek üzere mağazamıza teşrifinizi rica ederiz.

SİERA Radyoları
ARŞİMİDİS müessesesi T. A. Ş. İstiklal Caddesi No. 30-34

DAĞ BAŞINDA

AZ EMEK
nefis bir
yemek

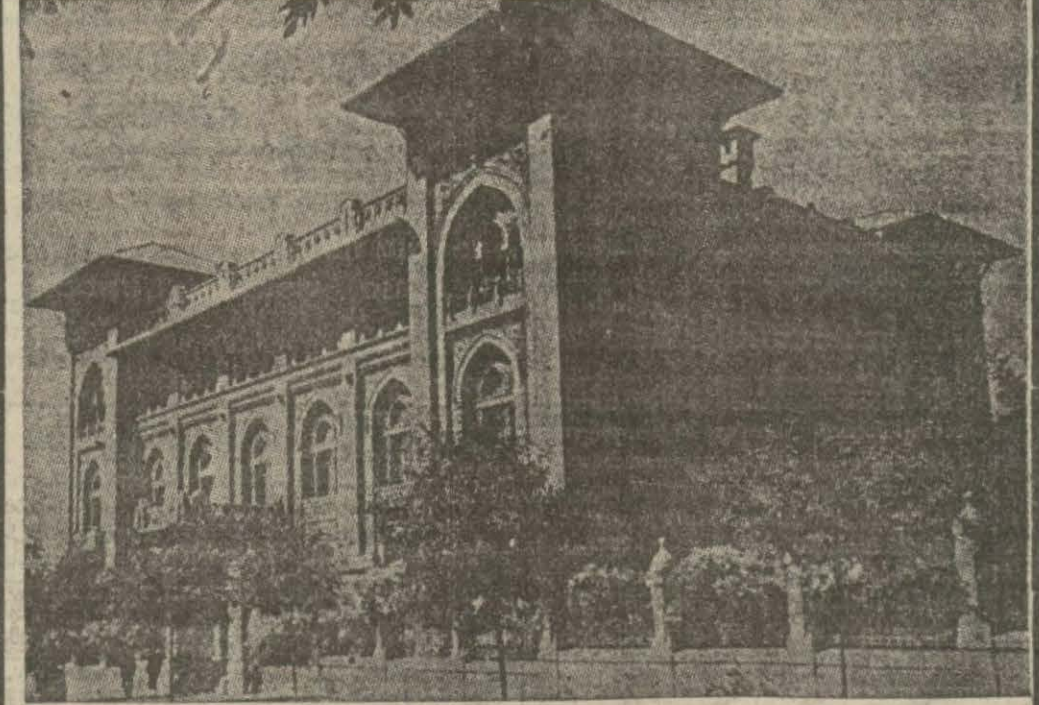
Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı halzdir. Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimelemizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI
M. NURİ ÇAPA
Kuruluş tarihi 1915

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 285
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor
Ziraat Bankasında kumbaralı ve inbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Hasiran tarihlerinde çekilecektir.

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**
Hakkı Katran pastilleri de vardır

ESKİ ve YENİ
ROMATİZMA - Omuz -
Arka - Bel - Diz - Kalça ve
Soğuk algınlıklarından ileri
gelen şiddetli ağrıların

SILKO

TESKİN ve İZALE EDER.

Paris ve Londrada olduğu gibi şehrimizin BAKER Mağazalarında da kadın manto ve robaları için yünlülü fantezi kumaşların ve kostüm tayyörleri için Tweed kumaşlarının en zengin çeşitleri ve umumiyetle kadın ve genç kızlar elbiselerini alâkadar eden yünlülüler teşhir edilmekte ve her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır.

MÜNİR NURETTİN SELÇUK
TARAFINDAN
* KALENİN BURCU *
HALK MELODİSİ
* YÜCE DAĞ BAŞINDA *
TÜRKÜ
PLAK NO 270917

ODEON

BU AYIN
EN GÜZEL PLAKI

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tram-
vay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

ETİ BANK

Garp Linyitleri İşletmesinden :

Müessesenin Soma, Tavşanlı, Değirmisaz işletmelerinde çalışmak üzere

Bir Maden Mühendisi

ve

Bir Makine Mühendisi

aranmaktadır. Talip olanların Balıkesir Posta kutusu 5 numaralı
adresine tahriren müracaatları ilân olunur.

Eti Bank

GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN

Balıkesirdeki İdare Merkezinde Muhasebe kalem âmirliği yapabilecek
liyakatte

Bir Muhasip Aranmaktadır

Talip olanların Balıkesir Posta kutusu 5 numara adresine tahriren
müracaatları ilân olunur.

FOSFARSOL
KAN, KUVVET İŞTİHA Şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutte devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid in-kibazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürriye, Sıtma nekahatlerinde, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayani hayret faideler temin eder.

FOSFARSOL'un Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLİ BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sıhhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.